

Razgled po svetu.

Ivan Orth mrtev?

Dunaj, 2. feb. — [V] sredo po-
teče rok, ki ga je stavil cere-
monielni maršal avstrijskega dvora
za Ivan Orth, nečak cesarja Fr.
Jožefa I., da se zgodi, če je med
živimi.

Od leta 1890 ni bilo o Nadvoj-
vodu Ivan-Salvadorju nič slišati.
Govorilo se je, da se je zameril
dvorni kamarili, ker je vzel za
ženo navadno žensko. Živel je po-
tem v Švici na svojem gradu in
potem se podal na svoji ladji "Sv.
Margareta" na potovanje okoli
sveta, in po poročilih, (ki so si
pa navzkriž) se je gotovo pri Kap
Horn z ladjo vred potopil. (?)

O izgubljeni nadvojvodu, ki si
je pridejal ime Orth, se je mnogo
že pisalo in govorilo in pred dve-
ma letoma so angleški listi prina-
šali vesti, da so ga videli v Cleve-
landu, O., kar se pa ni moglo iz-
kazati za resnico, čeprav se je
njegova slika popolnoma vjemala
z sliko cesarja avstrijskega.

Njegovo premoženje, ki je o-
gromno, bo pripadlo lačni žlahti
in so na ta "rok" čakali kot vol-
kovi.

Republika se oživlja.

Lisabon, 2. feb. — Po svetu
krožijo zadnje čase lažnjive ve-
sti, da je republikanska vlada in
cela republika pred razpadom in
da je vse nezadovoljno. To ni re-
sniča! Ljudstvo ukrepe nove vlade
poslušna in najbolj klerikalni ele-
menti sprevidijo, da republika še
ni tako slaba naprava. Tudi fi-
nance dežele niso slabe in če ka-
terim rojalistom, ki so pod angle-
škim "varstvom" ni povelji,
ljudstvo gre z ljudovlado in bo o-
stalo pri ljudovladi, ki je največ-
je zapreke izvrstno izpeljala.

Gotovo se delajo tu in tam no-
vi, napredni ljudovladi, težkoče,
a se more pomisliti, da je bilo
ljudstvo toliko časa izsesavano od
črnosuknežev in da jih je še po-
lovico, ki ne znajo ne brati in pi-
sati. Nova generacija bo drugač-
na — to bo naredila ljudovlada
in takrat ji bodo sinovi hvaležni,
da so "kralji vzeli slovo".

"Kralj" bo dobival penzijo

Lisabon, 1. feb. — Časopis "Di-
ario de Noticias" razglašala vest,
da je republikanska portugalska
vlada sklenila, dajati eks-kralju
Manuelu, ki je v izgnanstvu na
Angleškem, po \$3,300 mesečne
penzije. To je že prerepublikan-
sko.

Preveliko izseljevanje

Madrid, 1. feb. — Špansko vla-
da je v velikih skrbih za radi iz-
seljevanje njenih prebivalcev. —
skoro vsako leto zapusti deželo
200.000 oseb, ki se naselijo v Juž-
ni in Severni Ameriki. Špansko
ljudstvo najbolj odira rimska ka-
toliška duhovščina in je v tej de-
želi tudi največ analfabetov in za-
bitosti. Vlada dela načrt, da bi
okraje, kot Arragonia in v Ka-
taloniji pomagala kultivirati in z
vodo bolj oskrbeti. Sploh je za
Špansko velika nevarnost če se
izseljevanje ne omeji.

Dežela za barone.

Berlin, 2. feb. — Državni zbor
je v tretjem branju sprejel pred-
loge, ki se tičejo davkoplačevanja
"visokih" oseb: knezov in kne-
ginj. Od teh se od sedaj ne bo
smel več zahtevati davek. Kje so
le neki ostali socialni poslanci?

DENARJE V STARO DOMOVINO

pošiljamo:		
za \$ 10.35		50 kron
za \$ 20.45		100 kron
za \$ 40.90		200 kron
za \$ 102.25		500 kron
za \$ 204.00		1000 kron
za \$ 1018.00		5000 kron
Poštarina je všteta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma iz- plačajo brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačuje c. kr. pošt- no hranilni urad v 11. do 12. dne. Denarje nam poslati je najpriilne- je do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske ali Domestic Postal Money Order ali pa New York Draft.		
FRANK SAKSER CO. 82 Cortland St. New York 6104 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio		

Nov generalni governer za
Canada.

London, 1. feb. — Uradno se
potrjuje, da bo v septembru na-
stopil svojo službo kot generalni
governer Canade, na mesto Karl
Gray-a, vojvoda Connaught, brat
umrlega kralja Edvarda VII. Po-
kojni kralj je to želel v svoji o-
poroki.

Otvoritev parlamenta.

London, 1. feb. — Drugi parla-
ment kralja Jurja se je sešel brez
vsacih slovesnosti. Prihodnji po-
nedeljek bosta pa kralj in kra-
ljica z dvorom svečano po starem
angleškem običaju parlament po-
častila.

Myllins obsojen.

London, 1. feb. — Proces zoper
žurnalista in sotrudnika anarhi-
stičnega lista "Liberator", ki se
pa v angleškem jeziku tiska v Pa-
rizu in v katerem je Myllins dolžil
kralja Jurja bigamije, se je konč-
al z zmago kraljeve časti.

Myllins je zatrjeval, da se je
kralj Juri leta 1890 na otoku
Malta, skrivoma poročil z hčerko
admirala Seymour in jo potem
odstavil in je revica od žalosti u-
mrila. Myllins je zahteval, da se za-
piseže samega kralja in se ga
pokliče na zagovor. Sodnik Sir
Rufus Isaac pa je odgovoril, da
kralju po ustavi ni dovoljeno pri-
tipod sodnijsko oblast. Myllins
se je zagovarjal sam, ker je bil
preje advokat.

Ko je ponovno zahteval, da se
samega kralja pokliče pred sod-
nike, mu je zagovornik kralja
povedal, da on sam ve, kot advo-
kot, da kralju tega ustava ne pri-
pusti. Dokazalo se je z pričami,
da kralj leta 1890 ni bil na Malti
in očitalo se je povrh Myllins-u,
da je cela tista nočica zlagana in
izmišljena. Myllins pa vendar svo-
je izjave ni prekal. Posebno se
ga je prišlo za stavek, kjer je o
Juriju napisal sledeče pod naslo-
vom "Sanctified Bigamy" dne
29. nov. 1910: "Nam se daje
zgleđ od monstrozitet z živinsko
moralo. Kralj je prelomil zakon
o bigamiji in angleška vladna
cerkev je tudi tega greha kriva.
On ima več "žen" na razpolago
kot kak sultan."

Jurij se je posvetoval 15 minut
in obsodil Myllins-a v 1 leto ječe.

Kolera.

Charbin, 1. feb. — Kolera za-
hteva groznih žrtev vsak dan. —
8000 ruskih delavcev pri kitajski
vzhodni železnici je šlo na štrajk,
ker so zahtevali, da se kitajske
kulije odslovi od dela, ker se bo-
je, da raznesejo kolero. Vlada ru-
skim delavcem ni ugodila, tem-
več vse odslovi in kitajske de-
lavce straži vojaštvo. Rusija pa
tudi rada ne vidi, da ji prihaja-
jo v Vladivostok in druga ruska
mesta ob Kini, Rusi, ki so bili v
krajih, kjer vlada kuga. Na dan
jih umre po 150 oseb, v tem mestu
pa 40 dnevno.

Španski kralj in kraljica si dala
slovo.

Španski kralj Alfonzo, relikvi-
ja svojih prednikov s podedova-
no in neozdravljivo boleznijo, se
je pokazal nezmožnega vladati
Špansko. Stol se pod njim maje,
že ko se je prvič na njega vsedel,
in Španci se čudeč poprašujejo,
kečaj vendar gre za portugalskem
Manuelom.

Žena Alfonza, kakor poročajo
iz Pariza, je zapustila svojega
moža in se za nedoločen čas
preselila na Angleško.

Svetovna razstava bo v San
Francisco.

Washington, 2. feb. — Zborni-
ca je odločila, da se prihodnja
svetovna razstava, ki se bo vršila
leta 1915 postavi v San Francis-
co in ne, kot se je mislilo, v New
Orleans-u. Za San Francisco je
glasovalo 188 in za New Orleans
159 poslancev.

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE
NAROČNINO.

Iz delavskih krogov.

22. KONVENCIJA U. M. W. of
AMERICA.

J. P. White je bil izvoljen pred-
sednikom z 26,743 glasi večine,
nad dosedanjim predsednikom T.
L. Lewisom. Podpredsednik osta-
ne F. J. Hayes; tajnik-blagajnik
pa E. Perry.

Konvencija je volila \$5000 kro-
jaškim štrajkarjem v Chicagi.

Veliko senzacijo je vprizoril
delegat Germer na 28. jan., ko je
stavil resolucijo obsojajoč neko
imenovano "National Civic Fed-
eration", v kateri si takomenova-
ni delavski vodje in pa kapitali-
sti delodajalci, podajajo bratsko
roke, kakor se je godilo to pred-
kratim v New Yorku. Iz resolu-
cije, ki je bila sprejeta in vse-
stranske debate, je pa nastala
besna gonja napram John Mit-
chell-nu, ex-predsedniku U. M.
W. of A. in sedaj članu tudi Na-
tional Civic Federation. Mitchell
bo najbrže primoran izstopiti iz
National Civic Federation, ali pa
bo izključen iz U. M. W. of Ame-
rica. To zavedna točka pravil je
bila tudi sprejeta s 446 proti 344
glasovi 31. jan., ki določa, da čla-
ni National Civic Federation se
morajo odpovedati ali tej ali pa
U. M. W. of A. ali pa bodo izklu-
čeni iz organizacije.

Izvolil se je tudi odbor treh
mož, ki naj preišče do 1. jan., kje
bi se naj gradil lastni dom orga-
nizacije. Eks-presednik Lewis se
je izrekel, da pojde delat nazaj
v premogokop. S tem se je zelo
prikupil navzočim delegatom, od
svojih ožjih prijateljev pa prejel
v dar klavir, pisalno mizo in še
raznega drugega pohištva.

Za Pennsylvanske štrajkarje

smo prejeli zadnji teden svoto
\$12.25 od Jos. Pušnar-ja iz India-
napolisa, Ind., kateri znesek je
nabral na veselici in ga nam po-
slal. Svoto smo odposlali na pri-
stojno mesto. Rojaki, posnemajte
g. Pušnar-ja!

Velike številke.

Zadnjega leta so emigranti pri-
nesli s seboj v Zdr. države goto-
vega denarja \$28,197,745 ali pov-
prečno \$22 na osebo.

Pravijo, da je rudokop nekeje v
Arizoni, katerega lastuje en sam
individuum, in ki donša na leto
čistega dobička več kot vsi emi-
granti, dasi je bil pred par leti
še ljudska last.

"In kaj potem?" vprašaš. —
"Kaka zveza naj bo neki med
emigranti in onim rudokopom v
Arizoni? Nobena, razen zelo čud-
no se mi pa le zdi, ko ima en sam
človek toliko dohodkov na leto
kot ostalih 1,198,037 emigrantov,
ki so vse svoje življenje zbirali
ta denar za prevozno in obljublje-
no deželo prostosti."

\$28,000,000.

Čistega dobička je imela United
States Steel družba za zadnje
četrletje minulega leta, to je ok-
tobra. november in december. Za
isto dobo v letu 1909 pa je imela
\$40,982,0000.

Predsednik Taft bo najbrže War-
rena pomilostil.

Tako pišejo čikaški meščan-
ski listi, da bo predsednik Taft
najbrže pomilostil Warren-a, u-
rednika Appeal to Reason, ki je
eden najbolj razširjenih listov v
Ameriki; ima namreč nad pol mi-
liona naročnikov, in je tednik. —
Listi povdarjajo, da je tako mne-
nje gospodov v Washingtonu.

Warrena se ni še zaprlo, dasi
je obrok potekel z 21. jan. Pred-
sednik Taft je obvestil glavnega
državnega pravdnika, da naj s
zaporom počaka, da prelsta do-
kumente o Warrenovi persekuciji.

Čikaška Tribuna je sedaj v
prvič prinesla o Warrenu daljši
članek, ki je še dokaj stvaren in
na koncu istega pravi sledeče:
"The capitalist judges and tools
are fools or they would never
have gotten themselves into this
kind of a fix."

Razne novice.

BERGER-JEVO STALIŠČE.

Med dvema politikaša se je
vnel sledeči razgovor:

"Jaz ne soglašam z tistim ljud-
mi, ki trdijo, da Victor L. Berger
ne bo mogel nič za delavce stori-
ti, ko pride v kongres.

Podpirajmo Berger-ja: samo se-
del in poslušal menda ne bo. Za
delati ima veliko; gradiva sto-
krat preveč za enega samega pra-
vega ljudskega poslanca. In če
ga ne bo hotel kongres poslušati,
ga bom tem bolj poslušalo ljud-
stvo.

Kongresman Carey iz četrtega
kongresnega distrikta od Wiscon-
sin, kateri je "zmagal" na Gay-
lord-om, z par glasovi večine in
z glasi veterancev v "vojaškem
domu", že danes premišljuje,
kakšna usoda ga zadene čez 2 le-
ti, pri zopetnih volitvah. Pa je še
nekaj drugih takih "ljudskih"
kongresmanov, kot v Californiji,
Ohio, Pennsylvaniji, in Wiscon-
sin, ki morajo pričakovati, da jim
z prihodnjimi volitvami odklen-
ka njih gospodstvo. Ljudi, ki si
žele nove moči v kongresu, je
vsak dan več in da si socialistični
kandidati pridobivajo zaupanje,
je vsem znano. Samo če bodo tu-
di svoje obljube in program iz-
polnjevali, da ne bo ljudstvo o-
slepreno in bi to potem kapitali-
stične stranke obrnile v svoj prid.

Vzemimo slučaj, da bo Berger
predlagal kak koristen predlog
za ljudstvo, delavskega stann. Pa-
zimo na Carey-a, če bo za pred-
log glasoval in tudi na druge
"ljudske" poslance obrnimo pri-
takih prilikah oko in ušesa. Če ne
bo do glasovali toliko slabše za
nje — delavstvo bo v tem večji
meri volilo delavsko; če pa bodo
glasovali z Bergerjem, toliko
boljše za nas.

Takega boja in plesa wash-
ingtonski kongres še ni doživel, kot
se mu obljubila z prihodom Ber-
ger-ja in čez 2 leti z več drugimi
svojimi tovariši.

Berger ne gre samo v kongres,
on postane moč v kongresu, če ga
bo delavsko ljudstvo znalo in ra-
zumelo podpirati.

Kaj stori štrajk.

Pri letni seji akcionarcev elek-
trične železniške družbe za mesto
Columbus, O., so delničarji izpre-
videli, kam jih je pripeljal orga-
niziran štrajk uslužbencev cest-
ne železnice. Leta 1909 je imela
družba \$200,000 dobička, v letu
1910, ko so bili uslužbenci druž-
be na štrajku, ker je družba pre-
lomila pogoje dane 1. 1908, je pa
imela družba \$278,000 — zbička.
Ker si je mogla družba kupovati
tudi "javno mnenje" in policijo
in druge take lepe reči jo je stal
štrajk — \$538.000.

Če bi vsaka družba dobila ta-
ko dobro šolo, bi se tudi delavski
položaj hitro spremenil.

Šest centni kaponi za Avstrijo.

Od poštnega ravateljstva smo
dobili informacije, ki se tičejo
poštnih zadev med Zjed. državami
in Avstrijo in drugimi deže-
lami.

Mnogo ljudi mora tu plačati
kazni, ker ni na pismu dovolj
znanj in katerikrat sploh nič. —
Kazen pride 10 centov, kar člo-
veka zjezi in bi najraje pismo vr-
nil, a ker si misli, da je kaj nu-
nega, vseeno kazni plača in pošt-
ni davek je najbolj zopern davek.

Da se temu opomore, je pošta
v Ameriki izdala šest-centne ku-
pone, katere se lahko v pismu po-
šlje v staro domovino in jih ne
more prejemitelj v drugo upora-
biti, kot za na pismo v Zjed. dr-
žave in tako se ne more več pri-
petiti slučaj, da se plača poštna
kazni. Kuponi so za nakup na
vseh poštah in jih jako priporo-
čamo, posebno tistim, ki si dopi-
sujejo z ubogimi ljudmi.

Lastni dom

namerava postaviti American Fe-
deration of Labor v Washing-
tonu, D. C. ki bo stal milion dolar-
jev.

Po katoliško.

Pri rimokatoliški cerkvi v
Newyorku in Bronx so namerava-
li vprizoriti velike igre, med temi
tudi rokoborbo. Za to so bili že
najeli T. Murphya, "Knockout"
Brown-a, Joe Costerja, Bert Key-
esa in druge. Reklama je bila že
na vseh potih in kotih in vstopni-
ce so bile tudi že tiskane; vse je
bilo pripravljeno. Te vrste kato-
ličanstvo pa nikakor ni šlo star-
im pobožnjakom v glavo in pro-
sili so svojega popa Rev. W. L.
Pennya, naj odneha od takega
skrunstva svetišča pa vse za-
stoj; šele, ko so se na škofa o-
brnili, je bila njih prošnja usli-
šana in igre prepovedane.

Se odpovedal pastirstvu.

Rev. Dr. Dubois H. Loux, pa-
stor cerkve Central Congregaci-
je v Meriden, Conn. se je zahva-
lil za pastirstvo ondotnih ovčie,
češ, da je dandanes organizirano
kristjanstvo samopašno, nasladno
in razuzdano. Igra se mnogo in z
vedno večjo hitrostjo z principi,
za katere je Krist izdihnil. — Isti-
na je to!

Svet je mrzleji od jetnišnice

Veliko se piše in govori, kako
hrepenijo ljudje v zaporih po
svobodi in prostosti, in drugi, da
bi ne prišli v njo, a ne tako 67
letni William Robertson, ki je 31.
jan. prošil sodnika Kavanaugh, tu
v Chicagi, naj bi ga poslal nazaj
v državno jetnišnico v Joliet. Re-
veš je rekel: "Sodnik, šestindvaj-
set let sem preživel v državni je-
tnišnici v Joliet, in ko so me od-
pustili, sem se vklel, da ne poj-
dem nikdar več nazaj. Toda, pre-
vladuje me duh in polastuje se
me želja, da bi še rad tam spal.
Že v več jetnišnicah sem bil za-
prt, in sem toraj dober sodnik o
njih, in reči moram, da je joliet-
ska še najboljša."

Zrakoplovstvo

Key West, Fla., 1. feb. — Mc-
Curdy-ev poizkus, preleteti od tu
v Havana se je ponesrečil, vendar
je storjen nov rekord v zrakoplov-
stvu.

Jadral je 50 mil na uro in de-
set mil pred mestom Havana pa-
del v morje, kjer ga je vzela na
krov bojna ladja "Paulding". —
Za vožnjo je bilo razpisanih \$5000
nagrade od časopisa "Press" v
Havana in mestnega zastapa še
posebej \$3000.

Na vsakih 10 mil je bila vojna
ladja, da bi v slučaju nesreče pri-
hitela na pomoč. Mc Curdy bo še
enkrat poskušal svojo srečo.

Olimpijske narodne igre.

Zgodovinsko znane olimpske
igre se nameravajo prenesti tudi
v Ameriko. V to svrhu je posla-
nec Paul Howland iz Clevelanda
stavil v kongresu predlog, da naj
ta dovoli \$250,000 za razna odli-
kovanja, \$250,000 v pokritje dru-
gih stroškov, pa bo volilo mesto
Cleveland, ako voli kongres ome-
njeno svoto. Igre, ako bo predlog
sprejet, se bodo vršile leta 1916.

Zoper anarhiste.

New York, 1. feb. Aleksander
Berkman in Ema Goldman sta i-
mela tu velik govor o justičnem
umoru v Japonski. Po dokončan-
nem govoru anarhistov se je zbra-
la velika množica poslušalcev in
se pomikala po Broadway ulici
proti japonskemu konzularstvu,
da bi tam demonstrirali. Pred
ljudstvom so nosili veliko rdčo
zastavo. Ko je policija videlo
"rdče" je planila na mirne zbo-
rovalce in več nedolžnih mlade-
ničev — aretovala.

Čevljarji nameravajo lastno
tovarno.

Iz Lynn, Mass. se poroča, da
nameravajo ondotni čevljarji po-
staviti svojo lastno tovarno za iz-
delovanje čevljev.

Splošen štrajk.

V Gary, Ind. štrajka šest unij.
Pet jih štrajka že od 1. nov. se-
daj se jim je pridružila še ena;
vsi pa so stavbinski delavci. De-
lo počiva za nedoločen čas.

Mestne novice.

JUBILAR DR. KAREL SLANC.

V Novem mestu na Kranjskem
praznuje žurnalista, dr. Karel
Slanc svojo šestdesetletnico. Več
kot trideset let deluje dr. Slanc
v slovenski javnosti v prvi vrsti
kot žurnalista. Mnogo žurnalisti-
čnih bojev je s sijanim uspehom
dobojeval. Jubilar je sodeloval
pri "Slov. Narodu" že mnogo vr-
sto let in tudi čitateljem Glas
Svobode je dr. K. Slanc znan. —
Njegovi spisi in članki ki jih je
prostovoljno prepustil uporabo za
Glas Svobode so našli veliko od-
meva med ameriškimi Slovenci in
je danes to ime splošno združeno
z slovensko zgodovino. Pisatelj,
žurnalista, dr. Karel Slanc, se je
vedno zanimal za naš list in mu
dosti pripomogel do napredka.
Čislnemu sotrudniku kličemo ob-
njevovi 60 letnici: Na mnoga leta!

Veselica družva "Narodnih
Vitezov" se je vršila zadnjo ne-
deljo popoldne in še pozno v
noč v Narodni dvorani. Aranzma
je bil dober in veselica od vseh
slojev dobro obiskana in da je
prišla precejšnja svotica v dru-
štveno blagajno, smo tudi slišali.
Prav tako!

Pri tej veselici je tudi v prvič,
od kar se je na novo reorganizir-
al, nastopil v resnici izboren
pevski zbor družva Orel in pe-
vske točke z dovršenostjo in milo-
bo dovršil. Smemo biti ponosni
na tak zbor. No ja, so peveci — in
peti, je vse njim na sveti!

V času militarizma.

Ljubi mir se povsod oznanja,
nikoli se pa še niso delale take
militaristične naprave kot ravno
zadnja leta v Ameriki. Sedaj so
"zastopniki" mesta Chicago "pro-
sili" vlado, da postavi veliko mi-
lico v Chicago in tudi — topni-
štvo da je "potrebno". Zakaj po-
trebuje mesto Chicago soldatesko
na stroške revnega prebivalstva.
Od kje preti nevarnost?

Nevarnost preti sedaj "od zno-
traj" od prebivalcev mesta — od
puntarskih delavcev!

Kapitalisti se pritožujejo, da jih
vlada dovolj ne brani! V svojem
poročilu pravijo, da policija Chi-
cago ni kos velikemu štrajku in
zato se mora ustanoviti v mestu
veliko vojaško posadko, da v ta-
kih "slučajih poprime".

"News" poroča, da je "stara
želja" Čikažanov, da dobi me-
sto soldatesko. Kapitalisti so ved-
no bolj siloviti proti proletariatu.

Vse mirno.

Štrajk krojačev v Chicagi se
na tihem nadaljuje in na spora-
zumljenje ni misliti, dokler se
kapitalisti ne podajo saj deloma.
Kralvi in poboji so zadnji teden
izostali, a vse eno policija "skrb-
no" čuva skabe in skabska po-
slopja. Do mira je še daleč.

Je posnema Salomona.

Dve ženski ste prišle zadnji te-
den pred nekega sodnika tu v
Chicagi z dobro rejeni kapunom,
katerega pa so obe žene hotele
imeti za svojega. Sodnik vpraša
prvo: "Ali je kapun last ge.
Jones?" "Nikdar," rekla je žen-
ska. Nato se sodnik obrne do dru-
ge z vprašanjem. "Ali je ta ka-
pun last ge. Smith?" "Kaj še."
"Potem", je nadaljeval sodnik,
"ako ni ne ge. Jones in ne ge.
Smith, je moj." In se zadovolj-
no obznil. "The case is dismiss,"
je še pristavil. Slugi pa ukazal,
naj takoj odda kapuna njego-
vem kuharju.

Ali se ne da temu opomoči?

Iz stare domovine dobivamo li-
ste jako nepraktično in površno
zavite; nekateri listi so popolno-
ma raztrgani ko jih dobimo mi v
roke nekateri pa kar manjkajo,
se zgube, to posebno številke
"Jutra".
Saj se smo vendar pismenim
potom obrnili na upravništva in
vendar se noče naši želji ustreči.
Zakaj ne?

Zahodna Bolniška Podporna Jednota.

RAVENSDALE, WASHINGTON.

Vstanovljena 25. aprila in inkorporirana 24. decembra 1908.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK JERAS, Box 44, Taylor, Wash.
Podpredsednik: PAVEL KOS, Box 10, Ravensdale, Wash.
Tajnik: FRANK TOSTOVRNIK, Box 70, Ravensdale, Wash.
Zapisnikar: IVAN ŠKUFCA, Ravensdale, Wash.

NADZORNI ODBOR:

JOS. BURGAR, Box 107, Cle Elum, Wash.
ANT. LUČIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.
J. PETKOVIČ, Box 499, Cle Elum, Wash.

POROTNI ODBOR:

FRANK PUSTOSLEMŠEK, Box 1, Ravensdale, Wash.
PAUL KOLAR, Box 337, Cle Elum, Wash.
CIRIL ERMENC, Box 142, Taylor, Wash.

Groga in drugi.

SPISAL RADO MURNIK.

Tošec in Belšica, Pršivec in Begunjska, Pihalec in Golica, Tavir in Pleša, Vogel in Kopicca... in kar sem jih pozabil. Mislim, da sem jih dobro poženil in pomobil... le Triglav mi je ostal brez neveste... To vse sva obredla po nepotrebnem, da je bilo le količjak podobno gori. In če nismo mogli do vrha, pa smo lepo obstali sredi pota in nabirali tiste planinske rože, da smo jih potem sušili po cele dni! Gospoda mora vedno kaj imeti, da je ne sne dolgečas. V našem grajskem vrhu je toliko lepih rastlin, da mi res neče v glavo, čemu se pulimo po težavnih strminah za tiste potuhnjene koprive. Pa le na vrh, na vrh! Major celo Triglavu ni v strahu! Ta je pa pravična, Groga: Ako bi bil ti major, kakor so major tvoj gospod major, ti se ne ganeš z mesta na nobene višave več! Ljube gore, Groga vas pozdravlja najpogostneje od zdolaj! Trudiš se in pehaš, in ko si srečno zgoraj ves zdelan, zmoten, lačen, žejen — žejen šele, žejen — kaj imaš od vsega? Tu nekaj vatlov megel, tam nekoliko več megel, tu je gosta, tam je redka, povsod pa megla, megla in megla! Časih pa še te megle ni; tedaj vidiš nekaj mernikov zemlje, pa tako nerazložno in drobno, da je prava žalost! Res, gospod major so na to ali na to stran malo tako-le — hm, nekoliko udarjeni, rekel bi, da uganjajo take! V miru in složnost bi lahko živel. Tako hladno klet in toliko polnih sodov sladkega vinčka imajo! Ali ni to kraj kakor nalašč za pasje dni? Pa ti hodijo — glej ga vendar — na Triglav Benetke gledat! Tistih par baronov bi lahko plačali, kajpada, in se peljali tja z menoj, in tam bi si ogledala Benetke čisto od blizu in natanko od župnišča do zadnje koče in vse tisto kislno morje, kar ga neki teče tam okolo. Skoro bi verjel, da je človek res od opice, kakor trdi izgubljeni student, Sorščekov Tone. In staval bi, ne vem, kaj, da bi gospod major, ako bi le mogli, sfrčali na samo luno po kako še tako zanikarno praprot ali karisbodi. Če pa iznajde studirana bledost tisti balon, da bi se ljudje z njim vozili po zraku, šla bi z gospodom gotovo vsak teden dvakrat na luno. Ne bodeš kaše pihal! Zakaj tedaj se postaviš ali pa ljubi Groga, po robu, ako si za to, in porečeš: 'Gospod major! Ponižno javim, da je našemu prijatelju koniec! V štirinajstih dneh grem!' Gospod major, seveda, na vso moč prestrašeni, prosili bi te za žive in mrtve, da ostani in ostani. Ti pa bi odgovoril takole: 'Gospod major! Vse, kar je prav, gospod major! Po zvezdah pa ne pojdeva, gospod major! Kdor visoko leta, nizko pade, gospod major! Kdo pa naju spravi na zemljo nazaj, če balon poči ali pa če se nam rešitilim podrobi? Na zemlji vam služim in ohranjam zvestobo, tudi na najvišji gori. Več pa ne, gospod major! Meni se zdi, da je bolj, ako luna človeka le bolj od daleč trka — brez zamere!' — Tako bi jim povedal in nič drugače! — Hm! Saj te imajo le radi gospod Stojan, da si nosijo takšne blatne čevlje domov! Lahko rečeš, da te imajo radi! Ali Danes bode pa hud dan. Da bi le že vse minilo! Oj, da

greš in jim narediš kaj takega! Pismo, namenjeno Zontarju zaradi slabo popravljenih škorenj, odlaš obristu Grebencu, čevljarju pa poročiš, da so gospod major s poslanim darom prav zadovoljni. 'Sulce loviš po smrekah!' dejali bi rajni oča. I no, nič ne maraj, ljubi Groga; glej, da popraviš svojo nerodnost. Neumnega se bode treba delati, da se zasmiliš gospodu, sicer — že veš kaj. — In to ti povem, jedenkrat za vselej: zadnjič si vzel buteljko ljutomerčana, ki ni bila nikdar namenjena tebi, in jo porabil, kakor da je od nekada tvojja! Tu in tam požirek na tihem, to ni Bog ve kaj, tudi dva ali tri, štiri, na poseben praznik, bodisi celo pet. Več pa ne! Tudi glede tobaka se moraš poboljšati, vidiš, zadnji čas je. Vsak dan pol pipe menj bodeš jemal gospodu majorju; kar zajedno ne smeš ustaviti vsega, sicer bi gospod takoj vedel, kakšen malopridnež si bil. Seve, seve, človek je trši od kamena in slabši od jajca. Danes te doleti še nekaj posebnega, Groga! Pazi, pazi, da te ne spodli! Kaj bode potem? Konec tvojemu majorstvu! In dobra gospoda je redka kakor zelenega psa senca!'

Tako je umstvoval na tihem Groga sam s seboj, časih zvito zamisljal z levim očesom, časih prestal v delu in odločno mahnil s krtačo po zraku v potrdilo svojih misli, časih zmajal z glavo, kakor je že naneslo. Opraviš svoj posel, odkoraka z osnaženo obleko in svetlim čevlji v drugo nadstropje in precej močno potrkna na vrata majorjeve spalne sobe. Iz nje se oglasi negotovo, zaspano renčanje. Groga potrka še jedenkrat. Nato pa zavzveni iz spalnice tako gromovit 'Naprej!', da sluga od začudenosti odpre usta in oči. Dušo priporoči vsem svetnikom in vstopi.

Odloživši gospodovo obleko s čevlji vred, potegne naoknice desnega okna kvišku in 'naredi dan' v temni spalnici. Potem pa se postavi vojaško vzravnan pred majorja, udari z glasnim sunkom desno peto ob levo in izpusti svoj glas v tále nagovor:

'Gospod major, pokorno javim, sedem bode! — In vse v redu', dodane nekamo mrzlično, vzame 'direkcijon', ne da bi se obrnil, proti vratom in jo hoče lepo tiho popihati pred ujo.

Toda ta trenutek skoči gospod v postelji pokonec in zakriči: 'Stoj!'

In Groga stoji, kakor stoji v narodni pesmi 'tam lipica'.

Major Pavel Stojan je bil trebat mož visoke rasti, pri kakih petdesetih letih, jako rdečega obraza, sivkastih, ostrih oči, orlovega nosu in močnih črnih brkov in las. Govoreč in kretajoč se je odlikoval z ono energijo, po kateri najlože spoznaš bivšega oficirja. Živel je že več let v pokoji in ostal neoženjen. Užival je torej dvojen pokoj.

'Tedaž,' začne burno, slugo v jednomer ljuto gledajoč, 'saj veš, a? — Odpušcam te iz službe! Še danes greš! V dveh urah! Razloge poznaš, a?'

Ponižno in pohlevno kakor kakota subskriptum stoji Groga ob peči blizu vrat in skesano in udano poslušava ouverturo, ki že razločno oznanja najglavnejše točke

ke pretečega viharja in nevarne bliskavice, ki se je sedaj še tiho kuhala.

'Ali kadar bode vsa izkuhana — Kolikor moreš, delaj se neumnega. Neumnost je že otela marsikoga', misli si in molči kakor Moltke, Viljem Oranjski in Immanuel Kant v jedni osebi. In Groga gleda majorja in ga gleda tako najvno, kakor bi mu bil povedal gospod ravno kaj natančnejšega o historijski sintaksi španskega jezika ali o vplivu grškega ideala na razvoj glasbene umetnosti ali o stratigrafiji mezozojskih formacij...

Dlje časa major zastoj preži na odgovor.

'Poznaš, kaj ne? Kaj ti je omeniti v svoje opravičilo? Nič! Kako pa je bilo to vse takrat, hm?'

'Takrat... takrat, gospod major, dobili ste od čevljarja čevlje, gospod major!'

'Kakšne čevlje?'

'Od Zontarja, gospod major!'

'Jaz ti že pokažem Zontarja! Milijon svetlozelenih strmel... Kakšni so bili čevlji, vprašal sem te!'

'Usnjeni, gospod major!' odreže se sluga točno.

Široko odpré major Stojan si ve oči in se nasmehne mrzlo sedito. Tako se menda nasmihla tudi boa konstriktor, predno požre uboga zajčka kar živega... Potem pa hlastne gospod z desni na mizico tik postelje, zgrabi rumeno škatljico, v kateri ropotajo 'paraffinerede sikkerhed staendstikker', in jo zažene 'presto agitato e con grand' espressione' naravnost proti Grogi. Ta je pa početek sovražnosti že iz davna slutil in nastavljal 'poco allegretto e grazioso' široke roke, v katerih se je projektiral ujet srečno in brez škode. 'Zajedno s škatljico je izpustil major vzklík, ne samo krepek, temveč tudi dolg in sestavljen od raznovrstnih zelenih in rdečih strel, gromov, toč, bomb, granat, bataljonov in elementov, vse kar na milijone in v nemškem jeziku... Ker bi se to slovenski slabo podalo in ker nečem motiti domišljije prijaznega bralca, zadoščaj ta opis za sedaj in v prihodnje. Kar se dostaja Groge, vemo že, da si je pomagal o priliki z izvestnim številom 'obupanih zajcev', 'preoblečenih martinčkov' itd., katere je v sešobno hudih zadregah pomnožil tudi na tisoč.

'Pretesne mi je naredil,' zakriči gospod, 'pretesne, Groga! Ali siliš, pretesne!'

'Pretesne, gospod major!'

'In potem?'

'In potem, gospod major, dobili ste še tisti dan v dar stoinpetdeset pravih havan od gospoda polkovnika Grebena — to se pravi...'

'Kaj se pravi? Še jedenkrat! Jaz te že naučim govoriti!' Tako zahrumi v pretečem 'erescendu' razdraženi gospod.

Groga pa nadaljuje ves razbeljen od notranjega žara 'adagio cantabile e molto semplice' blizu tako-le: '— od gospoda polkovnika Grebena stoinpetdeset pravih pretesnih škorenj in dve lepi havani od čevljarja v dar — ehe, je že prav, aha!'

'Tako, tako, ti štempihar, počakaj no!' vzklíkne major razljučen in pošlje prazno urino stoljale, lično zrezljano od črnega mahagonija, z mizice po tistem poti kakor prej škatljico. Spretno kakor najboljši cirkusni jongleur je Groga ujet tudi to sovražnikovo orodje. Prej se je namenil, da bode govoril kolikor mogoče narobe — sedaj pa res sam že ni več vedel, kaj pripoveduje. Z vsemi petimi prsti desne roke se popraska za ušesom, pregleduje in vrti škatljico in stoljale v levici in časih upre plašen pogled v majorja, tako nedolžno, kakor da mu je ta razlagal samo slavno indsko junaško pesem 'Mahabharata' ali 'Sinddhan-takamudi' ali celo 'Malotimad-hava Nataka'.

'Nadaljuj!' zatogoti se major ves hripav.

Groga molči v obeh deželnih jeziki.

'Torej! Naglo!' veli major. Še nič odgovora...

'Govori!' začeti iz postelje.

Naposled dokonča Groga svoje izjave 'andante con variazioni', pripovedujoč:

'Zato ste mi, gospod major, zapovedali, naj oddam čevljarju

DR. HARTMANN

NOVA METODA

njegovega zdravljenja je natanko opisana v njegovi knjigi, katero je on napisal za korist našega naroda. — V tej knjigi so opisani izvirni razliki boleznih moža in žene, kakor tudi to, kaj je potrebno za čim prejno ozdravljenje,

Brezplačni cupon

za knjigo, katerega izrežite, izpolnite z Vašim naslovom, ter odpošljite na Dr. Ferd. Hartmanna, 231 E. 14th St., New York, N. Y.

Ime.....
Cesta (Box št.).....
Mesto.....
Država.....

Brezplačno! Zdravniški svet Brezplačno!

Za vse one bolnike, kateri so, ali so bili v zdravljenju pri kakem zdravniku takozvanih zdravilišč ali Medikal Institutov. Prazen žep in razširjenje bolezni, — tako mi pišejo vsi oni rojaki, kateri so bili v zdravljenju pri enakih zdravnikih, proseče me za hitro in gotovo pomoč.

Brezplačno!

Brezplačno!

Kemično preiskovanje vaše vode.

Pošljite mi v jedni mali steklenici Vašo vodo, katero bodem jaz znanstveno preiskal, ter Vas na to obvestil na kaki boleznih bolehat in v kakem stanju se ista nahaja. (Pošljite mi Vaš naslov, da Vam določim steklenico za vodo, katero napolnite in določite na moj naslov.)

Pri vseh boleznih jamčim jaz osebno za popolno tajnost.

Pisma pišite na:

DR. FERD. HARTMANN

231 EAST 14th STREET NEW YORK, N. Y.

pismo in škornje, gospodu polkovniku pa naj rečem, da so havane prav izvrstne in... in... in kako ste vi, gospod major, prijetno zmedeni... e, prese... presenečeni.'

Major rahlo zdviga! Vojaški kolledar, zgodovina francoske revolucije, svečnik, in ko je mizica 'prazna, tudi še dve blazini izpod vzglavlja, vse to zleti 'allegro con brio' v naglih presledkih na zmenečenega Kozla.

Potem je za nekoliko trenutkov vse tiho v sobi. Od železniške postaje sem se zaslišal zategel pik. S kratko presekanim puhanjem odsopiha tovorni vlak mimo Javoric, glasno stoka, cvili in zveni težko železje. Še iz dalje se čuje ritmično udarjanje ropotajočih koles ob tirne sklepe.

'Izgubi se!'

Sluga postavi razmetane stvari lepo vznášad na kanape in žalostno odkoraka v pritično sobico. 'Mareia funebre'.

Pismo, katero je bil pisal major ves jezen čevljarju, je bilo kratko in jedrnato!

'Vi!'

Ako mislite, da ste količjak podobni pametnemu človeku, motite se neumnost. Takih zanikarnih pošiljatev ne potrebujem od vas. Sploh mi je žal, da sem Vas kdaj ogovoril.

Pavel Stojan, major v p.'

Teh laskavih besed polkovnik Greben seve ni bil nič kaj vesel. 'Ali se mu blede? Vika me, pa kako! In ta surovost! Ali je to olkano?' Sedel je takoj in spisal, od ogorčenosti ves plamteč, pisemce, v izrazih nič menj rezko in točno od majorjevega:

'Vi barbar!'

Kar se tiče inteligence, zdi se mi, da ste jeden tistih izvoljenec, katere sreča pamet šele v štiridesetem letu, v jednoštiridesetem jih pa že zopet mine. Izvestno tudi poslušate na telefon, kako trava rase. Ako Vam pa moje cigare niso dovolj, prosim, vrnite jih milostno ob mojih troških in čitajte v prostih urah kaj več o uljudnosti in hvalečnosti!

Viktor Greben, polkovnik v p.'

'Kaj pa je prišlo temu na misel? Hm — Hm?' vprašal se je major čudoma, prebravši sinoči ta list. Po daljšem izpraševanju sluga Groge je razrešil zagonekto.

Groga Kozol pa je slonel v svojem budoaru žalostno ob mizi, zvižgal 'Radeckega koračnico' in bobnal s prsti pred-se. Tako hudega Stojana še ni videl nikdar; 'zapodil' ga je bil gospod sicer iz službe že večkrat, pa le za nekaj minut. Takoj je bilo vedno zopet vse poravnano.

'Vidiš, vidiš, Groga, kam si zavozil!' dejal je točno. Naposled je utegnil stari šentlenartski šolmošter venderle prav govoriti! Včeraj si bil še majorjev sluga in sam pol majorja. Danes si pa butec in vse je pri kraju! Odit bodeš moral s preljubih Javoric in od gospie Milene in Stanke, ki sta bili tako prijazni in dobri s teboj. In gospod so bili tudi dober gospod! Za zadnjo majolico, katero si pobil, niso ti rekli ničesar. In vender je sicer gospoda na take črepinje vsa mrtva.'

Ves nesrečen je slonel ob mizi,

bridko zgrbančen kakor Levstikova mrtva žaba.

Zdajci se odpro vrata, in major Stojan, opravljen na svoj obični jutranji izprehod, postoji med njimi. Prejšnji togotni in mrzki izraz na lici se je vidno ublažil. Major ni bil takšen 'straš', kakršnega se je delal. Poleg tega je dobro videl, kako resnično se kesa svoje nesrečne zmote najbolj nespretni sam. Kakor bi se ne bilo nič zgodilo, veli Grogi z navadnim, vendar vedno gromkim glasom:

'Pripravi vse potrebno! Jutri pojdeva na Stol! Na za tobak!'

Preveč je bil siromak Groga še zmeden po burnem ravnovsu in zajedno prevzet od majorjeve dobrotosti, da bi se dostojno zahvalil. Gospod odide.

'Ampak... Groga, to ti povem! Nobene take več! No-bee-ne!' prisezal je sluga sam sebi in migal s kazalcem pred očmi.

'In glej, kako se izkažeš hvaležnega gospodu in drugim!'

(Dalje prihodnjic.)

KMETIJSTVO*

Naylor, Mo.

Slovenskemu ljudstvu in g. Brunshmid-u posebej.

Vsakdo bere pod rubriko kmetijske stvari, z upom, da dobi kaj koristnega v berilu. Žal, da se nahajajo ljudje, kateri trdijo, da imajo vso kmetijstvo v levej peti starega čevlja in katerih naloga bi bila, učiti manj srečne ljudi in dajati dobre svete svojim rojakom. Slovenski narod v Ameriki je tako srecen, da ima v svoje sredi veliko zvezdo, v osebni g. Brunshmidu, absolviranega kmetovalca vseučilišča, a žali bog mož je zakopal svoje talente edino, ker vidi on rešitev kmetijstva v nepravem smislu; jel napadati neumnega agenta, Frank Gram-a ali Grampovečan, kateri dere ljudi na debelo in jim oblaša same skale in trnje za rajsko zemljo. — Gospod Brunshmid odpisal sem Vam odgovor, da bi Vam zvenelo po ušesih za nekaj mesecev, a ker mi res ni zato, kaj Vi pišete, sem ga ustavil, ako se pa le repenčite, se Vas usmilil ne bom več.

Svetoval bi Vam, ako hočete sami sebi dobro, kritizirajte stvarno moje dopise, ako mislite in ste v dvomu moj dopis ni resničen, informirajte se na pristopen mestu; Váš namen je pa nalašč pobijati in zavijati moje dopise in lagati zraven; povem Vam, da Vam bodem jaz ono rokojnajstvo jedrnato iztrebil. Nikar ne mislite g. Brunshmid, ker v privatnosti ne soglašava, da boste Vi mene blatili; in za lažnika

* Opomba uredništva: Mi z današnjim dopisom to polemiko zaključujemo. Radi pristupimo prostoru za prave kmetijske članke; ker se je pa prišlo iz krompirja na osebnosti, kar nima z kmetijstvom popolnoma nič opraviti, zato v našem listu za to ni več prostora. Če se pa že hočeta gospoda medsebojno podajati, se naj pa pošlje kot pod 'poslano', kar je vzeto kot oglas in nima ne upravnitvo ne uredništvo nobene odgovornosti.

postavljali; prokletu se motite. Jaz sem se svoječasno razburil; danes je pa vse kar berem vaših laži meni le zabava. Ta mož trdi, da v Mich. in Wis. ni bilo suše in živina je imela kaj jesti, pišite po državna poročila od obeh držav. Ako Vas zanima, pošljem od naše države poročilo od l. 1910 v katerem se isto omenja.

Poročilo, da sem nasproten ko operaciji, je ravno nasprotno, kar sem jaz pisal, pač pa pobijam in sem nasproten skupno zemljo kupiti, to je nekako naselbino z jednim glavnim gospodarjem in vse drugo hlapei in dekle, in imeti vse skupno. Vsakej takej naselbini prerokujem pogin, kar sem v mojem prvem dopisu pisal; vsaj znajo ljudje brati in vidijo, kaj sem jaz pisal in kaj Vi lažete. — Glede Thayer, Mo., nisem nikoli trdil: 3 Nemci in to revni, pošljejo od nekaj mršavih krav 7000 funtov smetane tedensko na trge, temveč fakt je in moj dopis vsak pameten človek tako razumi, da 3 revni Nemci so se naselili pred 2 letom v Thayer, Mo., in oni so se začeli ukvarjati z mlekom katera obrt stoji danes na najvišji stopinji v tej okolici, kakor sem poročal. Kar pišete o drugih neumnosti, ne bom odgovarjal posebno o izgubi v Missouri.

Glede nakupa zemlje samo, da bi že kupil; kupi, kupi kmetovalce in pokaži faktično kaj znaš. Glede kaj imate Vi denarja me popolno nič ne briga, če več ga imate, bolje za rojake. Jaz sem vedno tega mnenja, če več rojakov bogatih, bolje za vse če se rabi, se vendar prvo gre k rojaku, — ako se tudi ne dobi vedno.

Glede, da imate sina, kateri mora v solo hoditi, si dovoljujem opomniti, da je veliko majhnih mest, katera imajo dobre šole ko Minneapolis, toraj to ni zapreka, zakaj bi se ne šlo na kmetijo in učilo po vzgledu nevedne rojake.

Upam da nismo tako rumeni v Missouri, toraj samo toliko laži, da lahko ven pridete.

Gotovo, vem, Vi niste navajeni enačih izrazov, a kaj se hoče, ako je človek neumen, zabiti in zaurukan, od vola človek ne pričakuje drugega, kot kos dobrega mesa. Brez zamere. Váš ko zmeraž F. Gram.

Novo zanimanje.

Mi žutimo večkrat kot da bi izgubili zanimanje za vse, tudi celo življenje. Gremo v družbo, a veseliti se ne moremo. Takšni znaki bolezni so bolj nevarni kot si sami mislimo; v mnogih slučajih ima bolezen svoj sedež v zaprtem sistemu, kar bi se moralo odpraviti enkrat za vselej. — Mi lahko vaše telo spravimo do prejšnjega zdravega stanja in moči, če poslušate naš nasvet in pijete Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, katero krepki žive in daje novo moč telesu. Možgani dobe nove hrane v obliki čiste, bogate krvi, razum bo postal jasnejši, nervoznost odpravljena, izgubljen tek dobljen nazaj in če imate težave po prevržiti jedi, ali glavobol, in hrbtobol, zanesite se na priporočeno zdravilo. Za dobiti v lekarnskih prostorih. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Slovenska
Svoboda misel.

Podp. Zveza
Chicago, Illinois.
USTANOV. 1908

INKORPORIRANA 1909.

GLAVNI ODBOR:

ANTON MLADIČ, predsednik; 2348 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
ANTON FISHER, podpredsednik; Box 333, Girard, Ill.
JOSEPH BENKO, tajnik; 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill.
WILLIAM RUS, zapisnikar; 11316 Fulton Ave., Chicago, Ill.
IVAN KALAN, blagajnik; 341 — 6th St., Milwaukee, Wis

NADZORNIKI:

FERDINAND GLOJEK, (pred.); 477 Virginia St., Milwaukee, Wis.
ANTON DULLER, 238 — 136. St., Chicago, Ill.
MARTIN V. KONDA, 1518 W. 20th St., Chicago, Ill.

POROTNIKI:

AUGUST KUŽNIK, 8323 Connecticut Ave., S. E. Cleveland, Ohio.
JOSEPH CVETKOVIČ, Box 201, Frontenac, Kans.
FRANK ČUK, Box 268, Moon Run, Pa.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH IVANŠEK, 1517 S. 43rd Ave., Chicago, Ill.
IVAN MLADIČ, 2236 Wood St., Chicago, Ill.
JAKOB TISOL, 11355 Fulton Ave., Chicago, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. ALOIS M. ZAHORÍK, 1846 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

Vsa pisma in vprašanja za pojasnila naj se izvolijo pošiljati na tajnika Jos. Benko, 11250 Indiana Ave., Chicago, Ill. Denarne odposiljateljce pa na Ivana Kalan, 314 — 6th St. Milwaukee, Wis. Uradno glasilo je "Glas Svobode". Seja vsako zadnjo sredo v mesecu.

DRUŠTVENI URADNIKI

Št. 1 Chicago, Ill.: M. V. Konda, preds., 1518 W. 20th St., Victor S. Skubie, taj., 2727 S. 42nd Ct.; Ivan Gesel, blag., 2470 Blue Island Ave. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 2 v Claridge, Pa.: Ivan Mla-kar, preds., Box 68; Ivan Batič, taj., Box 487; Lovrenc Sturm, blag., Box 434. — Seje 2. nedeljo v mesecu.

Št. 3 v Depue, Ill.: Josip Omer-za, preds.; Dan Badovinac, taj.; A. Kuhar, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 4 Black Diamond, Wash.: Jos. Plavec, preds., Box 644; Fr. Kutchar, taj., Box —; Ig. Potoč-nik, blag., Box —. — Seja 1. ne-deljo v mesecu.

Št. 5 Darragh, Pa.: Jos. Nose, preds., Box —; Hermenie; Martin Brunet, taj., Box 163, Arona; J. Hauptman, blag., Box 140. — Se-ja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 6 Winterquarters, Utah: V. Orač, preds., Box 71; Mihael Krstnik, taj., Box 44; Ivan Mla-kar, blag., Box 11. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 7 Arona, Pa.: Vinc. Huter, preds., Mike Rajer, taj., Box 117; Andy Štih, blag., Box 81. — Se-ja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 8 McGuire, Colo.: Jakob Frelj, preds., Box 2; Frank Vo-denik, taj., Box 54; Jakob Hribar, blag., Box 2. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 9 Leadville, Colo.: Jos. La-nich, preds., Box 972; Ludvik Slak, taj., Box 972; Anton Gor-šič, blag., Box 972. — Seja 1. ne-deljo v mesecu.

Št. 10 Moon Run, Pa.: Viktor Butije, preds., Box 271; Fr. Čuk, taj., Box 262; Fr. Ambrožič, blag., Box 275. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 11 v Staunton, Ill.: Ivan Maček, pred., Box 667; Anton Ausc, taj., Box 158; Ivan Ko-runka, blag., Box 30. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 12 v Sublet, Wyo.: Ivan Jamšek, pred., Box 126; Ivan Ko-lar, taj., Box 64; Franc Petač, blag., Box 97. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 13 Witt, Ill.: D. Samuškar, preds., Box 151; Ivan Supančič, taj., Box 633; Matt Volovšek, blag., Box 418. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 14 v Yale, Kans.: Anton Rupar, preds., Box 65; Josip A-lič, taj., R. R. No. 8, Pittsburg, Kans.; Franc Šetina, blag., Box 127, Yale, Kans. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 15 Taft, Ill.: Albert Zalo-kar, preds., Box 36; John Ko-man, taj., Box 43; Ivan Papeš, blag., Box 171. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 16 v Clinton, Ind.: Paul Gregorič, predsednik, Box 343; Frank Mrak, tajnik, Box 73; Ru-dolf Cesar, blagajnik, Box 412. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 17 Aurora, Minn.: Ivan Rožane, preds., Box 148; Vincenc Milich, taj., Box 21; Frank Ber-

nik, blag. Box 148. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 18 v Girard, Ohio: Matija Leskovec, preds., Box 372; Ivan Škof, tajnik, Box 11; Ivan Lesko-vec, blag., Box 372. — Seja zad-njo nedeljo v mesecu.

Št. 19 So. Chicago, Ill.: William Rus, preds., 11316 Fulton ave.; Jos. Fritz, taj., 11422 Stephenson ave.; Frank Kuhelj, blag., 3366 — 91. St. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 20 Cleveland, Ohio: Jakob Hočvar, preds., 1106 E. 64. St.; Jos. Janežič, taj., 1277 E. 55. St.; Franc Lah, blag., 568 E. 16.2 St. N. E. — Seja 1. nedeljo v mese-cu, v Knavsovi mali dvorani.

Št. 21 v Naylor, Mo.: Ivan Zi-merman, preds.; Franc Levar, taj., Box 123; Valentin Dobnikar, blag., Box 46. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 22 v Indianapolis, Ind.: Jo-sip Pušnar, preds., 725 N. War-man ave.; Maks Kobal, taj., 725 N. Warman ave.; L. Bučar, blag., 711 N. Warman ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu, ob 2 uri popold-ne v g. Peseftat dvorani na 717 N. Warman ave.

Št. 24 Milwaukee, Wis.: Ivan Kalan, preds., 341 — 6th St.; Ferd. Glojek, taj., 477 Virginia St.; Pavel Oevirk, blag., 383 Park St. — Seja 1. nedeljo v mese-cu.

Št. 25 Reading, Pa.: Ivan Sta-rašinič, preds., 143 N. River St.; Jos. Filak, taj., 428 Tulpehorken St. Ivan Košmerl, blag., 430 Tul-pehorken St. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 26 Collinwood, Ohio: Jos. Kučič, preds., 439 E. 156. St.; Ivan Potočar, taj., 5624 Elsinor St.; Ignac Zupan, blag., 5606 El-sinor St. — Seja 2. nedeljo v mese-cu.

Št. 27 v Forest City, Pa.: Ja-kob Trček, preds., Box 406; Fran Leben, taj., Box 419; Ivan Šume, blag., Box 233. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 28 v Madison, Ill.: Anton Pleše, preds., Box 14; Emil To-fant, tajnik, Box 183. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 29 v Taylor, Wash.: Mihael Škerbine, preds., Box 7; John Zavolovšek, taj., Box 17; Ignac Pugel, blag., Box 7. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 30 Bishop, Pa.: Ivan Mur-gel, preds., Box 8; Ig. Vidmar, taj., Box 8; Andy Renko, blag., Box 13. — Seja 1. nedeljo v mese-cu.

Št. 31 v Farmington, W. Va.: Jos. Juraich, preds., Box 21; Ivan Kubin, taj., Box 218; Jos. Probič, blag., Box 218. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 32 v Wenona, Ill.: Alojz Krakar, preds.; Franc Ambroš, taj., P. O. Box 208; Alojz Jaklič, blaj., Box 95. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 33 Livingston, Ill.: Franc Plazzotta, preds., Box 148; Franc Deželak, taj., Box 81; Albert Švajger, blag., Box 148. — Seja zadnjo nedeljo v mesecu.

Št. 34 Oregon City, Oreg.: Pe-ter Kurnik, preds., Box 155; Ivan

Kurnik, taj., Box 155; Fr. Sajo-vič, blag., 131 — 18. and Main st. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 35 v Franklin, Kans.: Alois Korošec, predsednik, Girard, R. R. No. 4; Ivan Zager, taj., R. R. No. 4, Girard, Box 89, Crawford, Kans.; Anton Šraj, blagajnik, Franklin, Box 3, Crawford, Kan. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 36 v Springfield, Ill.: Mar-tin Pekol, preds., 715 N. 14. st.; A. Pekol, taj., 1717 E. Edwards st.; Jos. Grobelnik, blag., 1031 S. 15. st. — Seja 3. nedeljo v mesecu

Št. 37 Lowber, Pa.: Ivan Fer-jan, preds.; Martin Škoda, taj., Box 82; Ivan Grošelj, blag., Box 277. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 38 v Jenny Lind, Ark. Mi-hael Mrak, predsednik; Ivan Spe-lič, tajnik, R. No. 3, Box 139, Ft. Smith, Ark.; Ivan Belle, blag., Fort Smith, Arkansas R. No. 3, Box 245. — Seja 2. nedeljo v mese-cu.

Št. 39 v Aguilar, Colo.: Franc Pozrl, preds., Box 203; Matija Lukežič, taj., Box 15, Broadhead; Josip Morgl, blag., Box 47. — Se-ja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 40 v Salida, Colo.: Alojz Novačič, preds., Box 641; Franc Miklič, taj., Box 291; Matija Ma-ue, blag., Box 641. — Seja 17. dne v mesecu.

Št. 41 v Ambridge, Pa.: Franc Tomažič, preds., Box 141; Fred. Ogulin, taj., Box 70 Ambridge, Pa.; Andrej Unetič, blag., Box 263, Ambridge, Pa. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 42 v Red Lodge, Mont.: An-ton Božič, preds., Box 32; Anton Kanelarič, taj., Box 32; Dragotin Grenko, blag., Box 32. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 43 v High Bridge, Iowa: Jos. Cernič, preds.; Martin Zup-an, taj.; Martin Zupan, blag. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 44 v Virden, Ill.: Matavž Stermec, preds., Box 340, Virden, Ill.; Ivan Deželak, taj., Box 41, Girard, Ill.; Anton Stopar, blag., Box 231, Virden, Ill. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 45 Baltic, Mich.: Ivan Pre-šeren, preds., Box 155; Leo Na-voda, taj., Box 155; Josip Jelen, blag., Box 155. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 46 San Francisco, Calif.: F. Skubie, preds., 591 Vermont St.; Anton Serjak, taj. in blag. 1492 San Bruno Ave. — Seja 2. nede-ljo v mesecu.

Št. 47 v Chicago, Ill.: Antonija Lesar, predsednica, 2727 S. 42nd Ct.; Antonija Ivanšek, tajnica, 1517 S. 43rd Ave.; Marija Maren-tič, blagajnica, 4508 Ellis Ave.; vse v Chicago. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 48 Breezy Hill Sta. Mulber-ry, Kans.: And. Govejšek, preds.; Jakob Kovačič, taj., Box 24; Ste-fan Dudaš, blag., Box 5. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 49 Winterquarters, Utah.: Antonia Orač, preds., Box 71; Antonija Trink, taj., Box 84; Marija Škrinar, blag., Box 42. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 50 Milwaukee, Wis.: Marija Oevirk, preds., 383 Park St.; Franciška Žovle, taj., 594 Wash-ington St.; Ana Bergant, blagaj-nica, 257 — 1th ave. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 51 v Ravensdale, Wash.: Paul Koss, preds., Box 10; Franc Maurič, taj., Box 1; Ivan Arko, blag., Box 30. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 52 v Somerset, Colo.: Karol Grušovnik, preds., Box 1, Somer-set, Colo.; Rudolf Zohar, tajnik, Box 131, Somerset, Colo.; Kaje-tan Ernožnik, blag., Box 155, Somerset, Colo. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 53 v La Salle, Ill.: Valentin Potisek, preds., 1237 — 1st St.; Matevž Hren, taj., 1026 Canal st.; Martin Požežnik, blag., 28 Lahar-pe st. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 54 v Ely, Minn.: Martin Grahek, preds., Box 478; Ivan Kardel, taj., Box 391; Ivan Te-kavec, blag., Box 391. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 55 v Broughton, Pa.: Ivan Reven, preds., Box 51; Jernej Jamše, taj., Box 185; Ivan Žitnik, blag., Box 186. — Seja 4. nedeljo v mesecu.

Št. 56 v Rock Springs, Wyo.: F. Kostanyšček, preds., Box 563; Math Batič, taj., Box 299; Franc Burnik, blag., Box 563. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 57 Barton, Ohio: Anton Co-ran, preds., Box 17; Frank Lev-

sik, taj.; Frank Coran, blag., Box 50. — Seja 1. nedeljo v me-secu.

Št. 58 v Greenland, Mich.: Jo-sip Pintar, preds., Josip Kraker, taj., Box 164; Jakob Brula, blag., Box 350. — Seja 3. nedeljo v me-secu.

Št. 59 v Conemaugh, Pa.: Franc Dremelj, preds., Box 73; Ignac Travnik, taj., Box 275; Frank Perko, blag., Box 101. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 60 Pueblo, Colo.: Anton Stražisar, preds., 1317 E. Abri-endo Ave.; Frank Stupar, taj., 1234 Eiler Ave.; George Zakraj-šek, blag., 117 E. Northern Ave. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 61 Barberton, Ohio: Anton Sigmont, preds., 176 Center St.; Rudolf Puželj, taj., 166 Huston St.; Ivan Prime, blag., 432 St. Bolivar Rd. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 62 v Lorain, Ohio: Jurij Petkovšek, preds., 1605 E. 29. st.; Fr. Zihert, taj., 1641 E. 29. st.; I-van Zallar, blag., 1708 E. 28. St. Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 63 Sheboygan, Wis.: Frank Turek, preds., 922 Michigan ave.; John Pirc, taj., 2020 Superior av.; Jernej Bogataj, blag., 1322 S. 7. St. — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 64 v St. Michael, Pa.: Nick Zvonarič, preds., Box 122; Ivan Tekavec, taj., Box 46; Iv. Štrifot, blag., Box 46. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 65 Onnalinda, Pa.: Ivan Za-lar, preds., Box 2; Gašper Zore, taj., Box 4; Josip Švelc, blag., Box 4. — Seja 2. nedeljo v me-secu.

Št. 66 v Superior, Wyo.: Karol Perušek, preds., Box 48; Franc Krašovic, taj., Box 284; Josip Kolman, blag., Box 223. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 67 v Johnston City, Ill.: Iv. Pleše, preds., Box 561; Matija Je-lenčič, taj., Box 489; Blaž Mancee, blag., Box 461. — Seja 1. nedeljo v mesecu.

Št. 68 Issaquah, Wash.: Josef Bohte, preds.; Jacob Kochevar, taj., Box 82; Anton Omeje, blag.

Št. 69 v Brewster, Ohio: Mati-ja Golob, preds., 210 E. Walnut st.; Massillon, O.; Franc Rajer, taj., 248 E. Walnut st. Massillon; Mihael Strah, blag., Brewster — Seja 3. nedeljo v mesecu.

Št. 70 v Dunlo, Pa.: Anton Krajnc, preds., Box 105; Alojz Sterle, taj., Box 12; Ivan Dolez, blag., Box 161. — Seja 2. nedeljo v mesecu.

Št. 71 v Marianna, Pa.: Josip Milanič, preds., Box 251; Mihael Čebašek, taj., Box 428; Ivan Se-ver, blag., Box 226. — Seja 2. ne-deljo v mesecu.

Št. 72 Hillsboro, Ill.: Marko Radič, preds., Box 301; George Fancekovič, taj., R. F. D. No. 2, Box 15; Ivan Krehn, blag., Taler Spring. — Seja 2. nedeljo v me-secu.

Št. 73 Girard, Ill.: Frank Gas-parac, taj., Box 38; Frank Štri-nac, blag.

IZ URADA GLAVNEGA TAJNIKA.

Pri zadnji konvenciji se je po-novno sklenilo, da vsako društvo preskrbi društenemu tajniku zvezino glasilo "Glas Svobode", isto se mora prinašati k meseč-nem sejam in čitati navzočim čla-nom sklepe glavnega odbora. — Društveno glasilo plača društvo iz svoje blagajne Glas Svobode & Co., ne pa glav. blagajniku, ka-kor nekatera društva to delajo; glasilo ni last Zveze.

Splošno je koristno, da se tudi vsaki član in članice S. S. P. Zve-ze na glasilo Glas Svobode naro-čijo.

Naznanim društenim tajni-kom, da novo pristopili člani in članice plačajo \$3.00 pristopni-ne, \$1.00 spada v rezervni sklad in \$2.00 za druge svrhe. Za pri-stople člane naj društva rabijo nove prošnje, katere sem ravno odposlal. Vsak tajnik naj natan-ko prečita prvo stran, da se bo-de znal pri vpisovanju udov rav-nati; posebno paziti se mora na oporoke, da se omenjene priče navzoče in, da se zapuščina pušča sorodnikom ne pa prijateljem itd.; to se stori, ako sorodnikov nima dotičnik. Prošnje naj se razločno pišejo, da ni nepotreb-nega dela in sitnosti.

Jos. Benko, gl. tajnik.

Delavci, širite svoje glasilo "Glas Svobode"!

Slovensko Zdravišče

V NEW YORKU

glavni zdravnik in ravnatelj

Dr. J. E. THOMPSON

POZOR!

SLOVENCI,

POZOR!

Neovrgljiva resnica je, da je le isti zdravnik najbolši, kateri se ne hvali sam, temveč katerega hvali narod. Ravnatelj od Slovenskega zdravišča hvalijo tudi naši rojaki, izmed katerih nam ravnokar en rojak javlja, kateri je bil bolan 2 leta in ga nisur drugi zdravnik mogli ozdraviti.

Zahvalno pismo Dr. Thompsonu

Čenjeni zdravnik!

Prosim Vas da mi ne zamerite, ker tako dolgo nisem pisal. Naznanjam Vam, da sem sedaj popolnoma zdrav, se dobro počutim in delam vsaki dan. Prav lepo se Vam zahvaljujem za Vaš trud pri zdravljenju; jaz sem že mislil, da ni zdravnika, kateri bi me mogel ozdraviti. Kot sem se slednjič obrnil še do Vas, ste me pa popolnoma ozdravili. Povod Vas bodem priporočal in pohvalil kako se prizadevate, da ozdravite vsakega, ki se Vam zateče.

Končno se Vam še enkrat zahvaljujem za to, ko ste toliko potrudili, da ste me ozdraveli. Če bom še kdaj pomoči potreboval, prosim, da mi boste še pomagali.

Vas lepo pozdravim,

John Suhorepce, 514 N. 9th Street

SHEBOYGAN, Wis.

ROJAKI! Ne dajte se toraj nadalje motiti od kakih sumljivih kompanij ali lažnih zdravnikov, temveč idite ali pišite v slučaju bolezni le na to zdravišče, kjer boste sigurno najboljše postreženi.

Pisma pišite v maternem jeziku ter ih naslavljajte edino ie na sledeči naslov:

"SLOVENSKO ZDRAVIŠČE"

DR. J. E. THOMPSON

342 West 27th St.

New York, N. Y.

Uradne ure so: Obdelavnikih od 1 do 4 ure popol., V nedeljo od 11 do 2 ure popoldan.

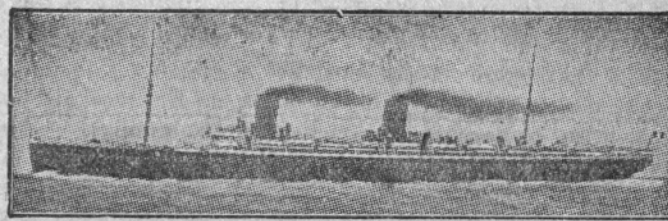
NOVO MI VAS SEZNANIMO Z NOVO
pristnih 23 KAMNOV vsebujočo uro.

Pravo zlato, ali z zlatom prevlečeno. Mi moramo prodati za prvi 10,000 naših 23 pristnih kamnov vsebujočih "Accuratus" ur in sicer samo za \$5.75 komad! Te vrste ure so jako pri-pravne in pokrovi so z najboljšimi slikami preskrbljeni in "gold filled". Posebno so te ure poznane po svoji trdnosti. Radi jih kupujejo ljudje ki se vozijo in ki opravljajo bolj težka dela. Mi te ure in niso samo do- garantiramo za 20 let bre in trdne, ampak tudi krasne in se bodo vaši prijatelji čudili, ko jim povešate ceno, za katero ste jo kupili. Če torej rabiste dobro in pripravo žepno uro, sedaj je čas da kupite. In prej ko kupite kako drugo, premislite. Če pošljete nam vaš na-slov, kar vas stane 1 cent, Vam pošljemo uro na ogled. Če pa uro kupite, vas stane brez poštnine \$5.75. Če jo pa ne marate — jo ni potreba kupiti in Mi reskiramo vse. Lepa uro pošljite na naše stroške nazaj. Veri-žica pri vsaki uri. Pišite na naslov:

EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 505, CHICAGO, ILL., U. S. A.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
Compagnie Generale Transatlantique

Potniki tretje-ga razreda do-bivajo brez plačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila.

New York v Avstrijo čez Hayre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence 30.000 HP La Lorraine 22.000 HP
La Savoie 22.000 HP La Touraine 20.000 HP
Chicago, nov parnik 9500 HP

Pristanišče 57 North River vzhodje 15th St., New York City
PARNIKI ODPLUJEJO VSAK CETRTEK.

Glavni zaton na 19 State St. New York MAURICE V. KOZMINSKI.
glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Pijte najboljše pivo

Edelweiss

Peter Schoenhoffen Brewing Co.

PHONE: CANAL 9 CHICAGO ILL.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najboljše pivo iz českega hmelja in izbranega jočmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvažajo pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoríš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$2.00 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.

"GLAS SVOBODE" IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto \$2.00
za pol leta \$1.00
ZA EVROPO:
Za celo leto \$2.50
za pol leta \$1.25

NARLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST., CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznanijo poleg NOVEGA tudi
STARI naslov.

231

NOV TRUST?

Amerika, ta dežela milijarderjev, največjih kapitalistov in največjih množic proletarijata — ta dežela pripravljala nov: trust plovbenih družb.

Amerikanski železninski kralj, utemeljitelj in lastnik "trusta železnin", milijardar in drzni spekulant J. P. Morgan ustanovlja sedaj gori rečeni novi trust! Stvar je velike važnosti za nas, ker bo novi trust obdačeval tudi nesrečne izseljence, delavce in o-bubožane kmete, ki zapuščajo svojo domovino, da bi si v daljni tujini služili skorjico kruha in morda tudi prištedili kak vinar.

J. P. Morganu se je posrečilo, da je pridobil za svoj načrt nekatere plovbene družbe. Po njegovi inicijativi se je nekaj teh družb sporazumelo za združenje, po katerem bi bila izključena konkurenca na prevažanju potnikov tretjega razreda. Cene bi se torej zvišale ravno za najubožnejše potnike. Po omenjenem sporazumu bo smela vsaka družba prevoziti letno preko Oceana le gotovo, določeno število potnikov tretjega razreda. Za vsakega potnika, ki bi ga družba transportirala preko določenega števila, se obvezuje plačati denarno globo 100 K. Ves, potom takih glob nabrani denar pojde na korist tistih plovbenih družb, ki ne bi dosegle določeni jim odstotek potovalcev. Da se pa prepreči konkurenca fisti-hih družb, ki se niso pridružila sporazumu, so sporazumljene družbe sklenile znižati cene za transport na tistih črtah, po katerih plovejo dotične konkurenčne družbe. Izguba, ki bi nastala, bi nosile vse sporazumljene družbe v enaki meri. Tako mislijo torej krotiti družbe, ki niso pristopile k sporazumu.

To sporazumljenje je prvi korak k ustanovitvi trusta. Proti ustanovitvi tega trusta pa je nastopila washingtonska vlada na podlagi zakona proti trustom. — Vlada Zedinjenih držav severo-amerikanskih zahteva razveljavljanje večkrat omenjenega sporazuma. Dokler se ne zgodi to, bo prepovedovala ladijam sporazumljenih družb pristajanje v ameri-kanskih pristaniščih.

Washingtonska vlada prepoveduje vsako sklepanje sporazuma v namene zvišanja cen za prevažanje in je že vložila tožbo proti onim družbam. To so: Allan Line, Anchor Line, Canadian, Pacific Lin, Hamburg-Ameriko-Fatefaht-U.G., severoamerikanski Lloyd, Red Star Line, White Star Line, Ruska vztočno-azijska črta, International Navigation Company, International Mercantile Marine Company in Holland-Amerika Linie.

Plovbena družba "Hamburg-Amerika Linie" je izjavila na tožbo, da gre jedino za to, da se ugotovi, dali se amerikanski zakoni proti trustom morejo raztegniti tudi na inozemske plovbene družbe. V ta namen da so gori imenovane družbe želele to tožbo. V resnici pa to ni nič drugega, nego maneuver J. P. Morgana, s katerim se hoče s pomočjo inozemskih družb izogniti ameri-kanskim zakonom proti trustom.

Posledica tem dogovorom in "sporazumkom" je ta, da so nekatere družbe zvišale prevoznino v Ameriko. Med temi se nahaja tudi Austro-Amerikana, ki je zvišala prevoznino za tretji razred za K 20—30.

Tako se na vseh krajih potiska ubogo ljudstvo.

ALKOHOLIZEM.

Za napredek znanstvenega spoznavanja in za njega vpliv na praktično življenje je zelo zanimiva izprememba, ki se polagoma kaže v presojanju pijač in pitja. Dočim je v nekaterih deželah treznost že stara in splošna navada, je drugod, zlasti po takozvanem visoko civiliziranem svetu veljala abstinenca za nekaj nemoškega in za znamenje slabosti. Vsakovrstne bajke so bile razširjene o vinu in pivu, a če ni bilo druge, so se prenašale tudi na žganje. "Vino krepki, vino daje veselje, pivo hrani, itd." Pesmi so slavile "kapljico", gost se je pozdravljal s pijačo, na vsakem prijateljskem sestanku je morala teči opojna tekočina. Pitje je postala splošna šega, kdor ni pil je bil čudak, kdor jih je spravljal deset pod mizo, je bil junak.

Polagoma se vendar spoznava strašna znota. Kakor na marsikaterem drugem polju je tudi na tem hvalevredno delovala statistika, ki s svojimi rezultati razkriva strašne učinke alkoholizma, tega groznega sovražnika človeštva, človeškega zdravja, človeške sile, človeške inteligence, človeškega dela, človeškega poštenja in človeškega življenja.

To spoznanje je rodilo protialkoholno gibanje, ki ni nič manj važno kakor n. pr. boj zoper tuberkulozo. In polagoma uvidevajo tudi države, da mora biti tudi ta boj organiziran, če se hoče doseči uspehi. V Avstriji je izdelan načrt zakona proti pijančevanju, o katerem se še razpravlja v državnozbornem odseku. Deloma zato, deloma pa tudi zato, ker je Francija avstrijskim v Avstriji deželam podobna v tem, da te tam kakor prideluje mnogo vina. Na Francoskem se pripravljajo tak zakon, čeprav v precej skromnih mejah.

Produkcija vina je na Francoskem jako važna panoga narodnega gospodarstva. Pridelovanje vina in trgovina z vinom daje služba oziroma profita tolikim ljudem, ki so volile, da se jim poslanci ne bi ravno radi zamerili. Poslanec Reinach pa je podal o alkoholizmu na Francoskem podatke, ki so zelo zanimivi.

Leta 1880 se je točenje vina izbrislalo iz vrst koncesioniranih obristi in vsakdo lahko otvarjal krčme kjer in kadar hoče. Vsled tega so se oštarije silno pomnožile. — Takoj prva leta po izpremembi zakona se je — nevestiški Pariz — na novo otvorilo čez deset tisoč krčem. Skoro polovica se jih je morala sicer zopet zapreti, vendar pa jih je več kakor polovica še ostala. V departementu Sot-et-Garonne se je število vinskih krčem v zadnjih petih letih podvojilo. V Parizu, ki je štel konec leta 1909 2,661.000 prebivalcev, je bilo takrat 3481 krčem, dočim jih je imel London s 4,536.000 prebivalcev 5860, New York s 3,536.000 prebivalcev 10.821. V Parizu prihaja na 1000 prebivalcev 11¼ krčem!

Dočim se prebivalstvo na Francoskem ne množi, se je število podjetij, v katerih se točijo alkoholne pijače od leta 1876 do 1900 pomnožilo od 346.000 na 435.000. Obenem pa se je v posameznih krčmah in prodajalnah povečala množina prodanih pijač tako, da je prej prihajalo na vsakega prebivalca, včevši starce in otroke, bolne in zdrave 2.71 litra, leta 1900 pa že 4.66 litra alkohola na leto.

Sorazmerno s tem so se pa pomnožili drugi žalostni pojavi. Leta 1850 je bilo na Francoskem 3596 samomorov; od teh jih je 197, to je pet odstotkov povzročil alkohol. Leta 1906 so našli 9260 samomorov, od teh pa jih je alkohol zagrešil že 1142, to je 12 odstotkov in leta 1909 je bilo od 9619 samomorov 1181 takih, ki gredo na račun alkohola. Večino ma so bili taki samomori izvršeni v tistem stanju, ki se imenuje delirium tremens.

Še strašnejša je statistika duševnih bolezni. Leta 1830 je bilo v deželi 300.000 krčem in 10.000 blaznih; leta 1881 367.000 krčem in 47.000 blaznih, l. 1907 pa 477.000 krčem in 71.000 blaznih.

Podobne številke izkazuje tudi statistika zločinov, ki jih povzroča alkohol.

Sredstva, ki jih predlaga Reinach proti pijančevanju, niso posebno temeljita. Krčmarska obrt

bi se po njegovi zahtevi morala urediti in omejiti; kdor bi bil dvakrat obsojen radi prestopka zakonskih določb v prodajanju alkohola, bi imel izgubiti pravico do krčmarjenja, a poleg te obrti bi se imela tistemu, ki jo izvršuje, prepovedati vsaka druga. Dolgovi za pijače se ne bi mogli sodnijsko iztirjati.

Te določbe so tako skromne, da je od njih pričakovati le malo uspeha. Vprašanje pa je na vsak način jako važno.

Alkoholizem danes tere skoro vse dežele. Slovenci niso v pijači popolnoma nič zaostali za drugimi narodi. Da je treznost, gojitev za zmerno pitje opojnih pijač za mali slovenski narod potrebno, nam bo vsak priznal.

Zdravniška veda uči in priporoča treznost ali vsaj zmernost v pijači. Gornja statistika nam podaja grozne zločine alkohola na Francoskem. Tudi v Ameriki je pijančevanje veliko in se salooni množe kot novorojenčki.

Vsekakor je priporočati zmernost v opojnih pijačah, in slovenski delavci bomo prej prišli do svojih ciljev, če se bo tudi zadnji nasvet poslušal.

ŽRTVE SVOJEGA POKLICA.

Vladni delavski biro je izdal svojo 90to statistiko o molohu rudnikov. Knjigo je spisal Fréd L. Hoffman pod naslovom: žrtve svojega poklica. V tej knjigi Hoffman izvrstno popisuje delavčeve razmere v Ameriki, posebno pa hoče dokazati, kdo je vzrok groznim, velikim nesrečam p rudokopih, kjer je vedno vsakemu zapisana smrt nad glavo. V teh mrzlih številkah je več groze, kot si sam pisatelj misli.

V letu 1886 do leta 1908 je bilo ubitih 29.293 delavcev; od vsakih 1000 ubitih delavcev pride na rudarje 3.13 odstotkov. In v nobeni deželi se ne zgodi toliko rudniških nesreč kot v Zedinjenih državah.

V istem času je zgubilo v Angleški 1.29 oseb svoje življenje, v Avstriji 1.35, v Franciji 1.81, v Prusiji 2.13 od 1000 oseb ubitih delavcev.

Nesreče v rudokopih v Kentucky, Illinois in Indiana, znašajo "samo" 2.25 odstotka (Colorado, Novi Meksiki in Utah pa že 6.4 in v Britski Kolumbiji celo 7 na tisoč.)

Časopisje se za rudniške nesreče skoro niti več ne "zanima" in prinese, posebno rumeno, par vrstic v kakem skritem kotičku in stvar se pozabi. In vendar je 87.4 odstotkov nesreč v rudokopih! Tako n. pr. je bilo v tem času v rudokopih West Virginie ubitih 1669 rudarjev. Povprečno so delali nekateri po eno leto v rudniku, nekaj pa 5 let. Če se to dobro premisli, je groza!

V enem letu te mora nesreča zadeti — v petih letih moraš umreti! In kaj je vsemu temu vzrok, pove nam zopet pisatelj Hoffman in sicer na kratko, preprosto, a resnično. Poslušajmo:

Ameriški rudniki so jako površno nadzorovani in če hoče kak družba odpreti kako novo jamo, je to v par mesecih narejeno in delavci delajo že v času ko ni v "rudniku" še nobenih, ali pa vsaj malo varnostnih naprav. Posebno "Inozemci" ne vprašajo ne pregledajo prej varnostne strani novega rudnika. Drugič vlada v katerih jamah sistem, ki se je že pred 50timi leti grajal. Vse vladne predpise uradniki in sami kapitalisti naravnost — ignorirajo! Tretjič, varnostne oporave "nekaj" stanejo in tega se kapitalisti boje; več jim je za par tisočakov kot za par sto delavcev! Vse statistike jih nespreebreve!

Črna stran Hoffmanove knjige je tudi dokaz, da se delodajalci ne ozirajo na otroški zakon in sprejemajo tudi za nočno delo v rudnikih — otroke.

Dečki od 12—15 let niso nič nenavadnega v ameriških jamah. Krivda pade tudi dostikrat na stariše, ki silijo v otroke, da kaj "zaslužijo". Najbolj žalostno je tudi ko prinašajo rešilni možje, mrtva, razmesarjena, opaljena, polomljena trupla — otroke, dečke — delavcev.

In za vse te hudobije in proti zakonitostim se ne gane roka pravice! Vsak dan je skoro kak ek-splodzija v rudnikih in vzrok eksplodziji je "neznani"!

Hoffman priporoča vladi večjo skrb za delavce, rudarje, ki jih ne varuje nihče, najmanj pa zakoni.

SLEPARJU V ALBUM.

Nepoštenjakovič v Puebli se zopet na neumen način zaletava v stvari, ki mu niso nič mari in ki niso resnične in ki nima Cok o njih nobenega pojma.

Mi nismo v nobeni zvezi z "Glas Narodom" in ne z g. Frank Saks-serjem.

Če ta zveza obstoji v tem, ker smo ponatisnili njegova izvestja, ali pa celo v tem, ker oglašujemo njegovo trdiko, ni nobenega dokaza, da v tem obstoji tista "zveza", kot to trdi in zamore trditi le tak lopov in navaden slepar, (druge pridevnike za danes opustimo) kot je Anton Cok.

Če je na naša izjavanja, tista budalost v "vašem" listu za Vas nekaj zagovor, potem je to slab zagovor.

Sicer se ne spodtekujemo na Vašo korajžo, a da bi bilo pametnejše molčati, bi se pri vašej uredniški poziciji pričakovalo. — Nad tako učenostjo najde tudi Pavliha svojo radost!

In potem pa vedno tisto "beračenje". Beračenje — kdo berači? No, pa o tem smo že spregovorili in da smo dobro povedali smo gotovi.

Tu se vam pa vidi, kako se bojite še večjega napredka pri Gl. Sv. Našega omišljenega stroja se bojite. Tudi pred mrtvimi stvarmi imate tak strah; povsem neka-kov novega za ameriške Slovence!

Vedite pa tudi, da kdor prosil, tudi lahko nosi, kako pa boste Vi prejeto nosili in obžalovali, Vas izučimo mi.

V eni prihodnjih števil bomo podali čitateljem in sploh slovenski javnosti nekaj "skie" iz Vašega "zanimivega" življenja.

Kajti človek, ki je bil že v stari domovini pod ključem in žrl ričet in potem tukaj zapustil "nepozabljen" spomine po mestih kot Cleveland-u, O., Sheboygan, Milwaukee, Wis., ter v So. Chicago, Ill., in vsa ta romanja iz mesta v mesto presegajo doživljaje "sv." Ligorija in to nekaj pomeni!

Nismo poklicani zagovarjati (ker zagovor sploh ni potreben) g. Sakserja oz. trdko Sakser. Reči pa moramo, da ton, ki ga rabita švinder in urednik, napram g. Sakserju, je višek nesramnosti in obsojanja vreden.

Mea maxima culpa!

Najlepši, najcenejši in toraj najboljši slovenski list v Ameriki, "Amerikanski Slovenec". E dini katoliški list in zastopnik o-zir. vodnik in glasnik Edine slovenske rimokatoliške jednote, je prišel šele po dvajsetih letih do spregleda, in šele sedaj pravi, da zna ceniti kaj je prav in kaj ni prav. Z vsa pestjo se bije na prsa, in bo, kakor sam obljubuje, v izmišljeni listnici, delal trdo pokoro. Božemili, če so pri "Slovenec" res tako zalupani, da šele po dvajsetih letih pridejo do spregleda, kdo naj potem nam ubogim brezvercem zameri, da še v nadalje sprejemamo oglase, katerim je Slovence obrnil hrbet. Pa, verjemite nam cenj. rojaki čitatelji, da bi tudi mi ne priobčevali zunanjih oglasov, ko bi imeli tako gnezdo za svoj dom, kot ga ima "Am. Sl." Lastno tiskarno, kot jo ima on, in tako radodarno organizacijo za seboj kot jo ima le on. Predsednik pri naših Zvezi ne bo rekel zastopniku lista: "Kaj, tak majhen račun! Prinesi mi račun, ali pa nič!" In res, ko se je račun predelal še skoraj za enkrat toliko svoto, potem ga je predsednik podpisal in bil je izplačan. Vse to, potem pa še take agitatorje, cerkve, prižnice in spovednice so po dvajsetih letih "Am. Slov." toliko pomagale, da mu danes ni potreba več priobčevati oglasov, ki mu niso ljubi, a zoper katere ni imel celih dvajset let nobene zoper besedice in milostno prejemal plačilo za oglase. Si hočemo torej vzeti najbolj krščanski list za vzgled?

Vsak slovenski delavec in napredno misleč človek bi moral brati "Glas Svobode" in se nanj naročiti.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

1914 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8.30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure dopoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mo-goče še popolnoma zdrave zobe? Pušti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Šimonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Človek, ki trpi bolečine, je ravnotako brez pomoči, kakor razbita ladja na pečinah. Če bolehaš na revmatičnih bolečinah, nevalgiji, prehlajenju itd. poskusi vdrgnenje z

PAIN-EXPELLERJEM, priznano dobro domače sredstvo. Do bi se v vseh lekarnah po 25 in 50c. F. A. D. RICHTER & CO. 215 Pearl St., New York.

Pazite na varstveno znamko z sidron.

Vsak slovenski delavec mora čitati svoje glasilo t. j. "Glas Svobode!"

SVOJI K SVOJIM!

Prva in edina slovenska trgovina te vrste v Zed. državah. Velika izbira ur, verižic, družbenih prstanov; razna izbira srebrnine in zlatnine. Pušk, koles, gramofonov in slovenskih plošč, peči, itd. Pišite po lep ilustrovan slovenski cenik, katerega pošljemo zastonj. (Pri naročilu omenite ta list.)

A. J. Terbovec & Co.
Nasledniki:

Derganc, Widelic & Co.
1622 Arapahoe St., Denver, Colo

CUNARD
Ogrsko - Amerikanska črta

V ITALIJO, EGYPT
in AVSTRIJSKO-PRIMORJE

Vellkanski novi parobrodi

CARMANIA s tremi vijaki

Največja ladja s tremi vijaki na vodi, in nje sestra

CARONIA s dvema vijaki

Obe ste 676 čevljev dolgi, nosite 20.000 tonov ter dve največji.

FRANCONIA s dvema vijaki

25 čev. Golga in nosi 18.000 ton.

CARMANIA odpluje 7. jan. 18. Feb.

CARONIA odpluje 21. jan.

FRANCONIA odpluje 11. mar. Prva vožnja

Ogrsko-Amerikanska pastrežba

iz NEW YORKA v REKO čez

GIBALTAR, GENOVO,

NEAPOL v TRST

Moderne na dva vijaka ladje.

SAXONIA - 14.300 tonov

CARPATIA - 13.600 tonov

PANNONIA - 10.000 tonov

ULTONIA - 10.400 tonov

Prve vrste kabina \$60. do Neapola \$65. do Reke Trst.

CUNARD STEAMSHIP COMPANY, Ltd.

S. E. Cor. Dearborn and Randolph Sts., Chicago.

or Local Agents Everywhere.

J. F. HALLER
GOSTILNA

prve vrste.

Magnet pivo, mrzel in gorak prigrizek. Domači in importirani likerji.

2103 Blue Island Av. cor. 21. St

GOSTILNA
J. J. Vodak in sinovi

1825 Loomis St. cor. 18. Place

Dvorana za zabave in zborovanja.

Tele. Canal 1386.

Najboljša gostilna

na Blue Island Ave. v Chicagu je J. F. Bolek-ova, kjer se toči izborna Schlitz pivo in fina vina. Domača in cenena kuhinja.

Kosilo s kozarcem piva, vina ali kake druge pijače 20c. Večerja s pijačo samo 15c.

Slovenci, pridite in se prepričajte, da je ta gostilna izborna

JOE F. BOLEK
1870 Blue Island Avenue
vokal 19. ul.

Angleščina

brez učitelja! Slovensko-Angleška Slovnica. Tolma in Angl. Slov. Slovar stane samo \$1.00, in je dobiti pri

J. V. KUBELKA
538 W. 145 St., New York, N. Y.

Največja zaloga slov. knjig. Pišite pocenik!

SLOVENCI POSEČAJTE "Little Bohemia"

kjer se toči izborna importirano pilsensko, A. Heuser Bush in Olympia pivo. Vse vedno na čepu!

Izvrstna kuhinja. Fina vina in smodke.

Za obilen poset se priporoča.

CYRIL FIALA, Prop.

Loomis Str. v neposredni bližini Blue Island Av. in zap. 18. ul.

GOSTILNA

kjer je največ zabave in največ vžitka za par centov s biljardno mizo na razpolago. Vse to se dobi v gostilni

John Košiček

1807 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Telefon Canal 1439.

M. KARA

1919 So. HALSTED ST.

cor. 19. Place.

Vam je na razpolago pokazati svojo najboljšo zalogo

zimske in spomladne obuče.

Irgovina s novodobnim obuvalmo

Vstanovljena leta 1883

Velika zaloga obunal najnovejše kakovosti po zmerno nizkih cenah.

JOHN KLOFAT

631 Blue Island Ave., Chicago.

Druga vrata od Kasparjeve Bank.

Gostilna "Slovenski Dom"

na

2236 So. Wood ceste

to je med Blue Island ulico in 22

JOHN MLADIČ.

Slovensko Delavsko Podporno in

Penzijsko

Društvo

Ustanov.

Incorp.

21. nov. 1909

15. marca 1910.

MADISON, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.
PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.
TAJNIK: J. Hauptman, Box 140 Darragh, Pa.
ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.
BLAGAJNIK: Bartol Serjun, Box 6, Arona, Pa.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.
JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.
BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Društva in rojaki naj pisma pošiljajo tajniku; denar pa blagajniku in nikomur drugemu.

DOPISI

Dietz, Wyo.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Kakor je razvidno iz večine dopisov, ki jih doprinasajo delavski listi v Ameriki, vladajo povsod slabe delavske razmere. Človek se ne ve kam obrniti, ne ve kje izkati zasluska, za svoje boro življenje, dasiravno ne potrebuje mnogo, vendar pri najboljši volji še tega ni mogoče dobiti. Delavci ali občutite kako nizko smo potlačeni; ali sprevidite kakšno moč je zadobil kapitalizem zoper nas? Ali ni njemu dovoljeno, da nas po svoji volji izkorišča kolikor hoče; ali ni njemu na razpolago loviti delavske moči, in jih vsestransko pritiskati, da delajo za najnižje cene, in kadar si nagrabi milione, odslodi delavce, in jih spusti kakor pastir svojo čredo v prerijo, živi kakor hočeš? Njemu ni mar kje je tvoja krepkost, kje je tvoja moč, ki si jo žrtvoval za njega. — Njemu je kaj malo mar, imaš li kaj prihranjenega, ali nič. On se ne zmeni, boš počival v gorki hišici, ali boš zmrzoval od zunaj v nestrpni zimi. Kapitalisti sploh ne vedo, in ne morejo razumeti, kaj se pravi zmrzovati in pomanjkanje trpeti. A delavcem nam je dobro znano kaj se pravi vse to. Marsikateri je prevozil mnogo ameriških držav, poplačal vožnjo iz krvavo zasluženim denarjem, in povsod našel enake razmere, povsod najprvo veliki izdatki, za nakup potrebnih reči, za tistim slab zaslužek in nadlegovanje bossov in če se skaže nezadovoljnim, dobiš breo. Kaj ne, čudno se zdi marsikateremu ko gre od izhoda do zahoda po Ameriki in povsod najde enake razmere enako disciplino pri delodajalcih in njihovih bossih; nikjer nič boljšega, povsod težko delaj! To se godi povsod, in godilo se bo v bodoče. In kaj je temu povod? Združenje kapitalistov, nezdrženje in nezavednost delavcev. Ako si vzamemo na ogled kapitalistično časopisje vidimo, kako so informirani o vseh rečeh. Njim je dobro znano kje je za dobiti zadostno število delavcev. Oni dobro vejo, kje in na čemu si bodo zamogli povisati dividende; zaradi tega pa tudi skrbijo za svoje časopisje in podpirajo svoje kapitalistično glasilo. Njihovim urednikom in upravitnikom ni potreba opominjati naročnike, da poravnajo naročnino. Njim ni potreba pošiljati agitatorje okrog, da bi njim pridobivali novih naročnikov. Njim je edina skrb, da urejujejo list, kapitalisti pa plačujejo dragi denar za svoje liste, kateri njim igrajo glavno vlogo pri njihovem roparskem početju. Kaj pa mi delavci: ali mi skrbimo za naše delavsko časopisje? priznati moram, da jako slabo in malo. Mnogo jih je, ki pravijo, kaj mi bode list, delati moram vseeno, čitam liste ali pa ne. Ako se pripoveduje rojakom v tej in tej državi je že dolgo štrajk, treba bo pomoči: odgovor, hm, tudi jaz sem štrajkal v Ameriki, res, slabo je bilo, pa sem vse prestal. Ako se poroča o kakšnji nesreči, katastrofi ali kaj sličnega, zopet odgovor, oh, srečen sem, da nisem zraven bil! Ako se pripoveduje sploh o slabih razmerah pride zopet najbolj neumni odgovor. Ah, naj bo kakor hoče, do smrti bom živel, potem pa naj bo

kakor hoče, (mogoče pričakujejo nebeškega darila). Delavci! sodite sami, na kako napačni poti da smo. Delavski list katerega naloge je obvarovati delavec, da ne zapreje v slabe kraje, kakor slepa kokoš v trnje. Delavski listi sporočajo vedno resnico, doprinasajo kraje o katerih se moramo ogibati. A namesto, da bi delavce vzel v roke delavski list in se sam informiral, raje posluša nepoznane ljudi. (agente).

Tukaj je bil delavec katerega ime za sedaj zamolčim, delo mu tukaj ni ugajalo, kakor tudi nam ostalim ne. Odločil se je iti v Colorado, svetovalo se mu je, da nikar naj ne hodi tje, ko še v nekaterih krajih štrajkajo. A mož (figa) se je junaško izrazil, brez skab majn ne bo denarja, seveda pustilo se ga je pri miru, mogoče prej ali slej podvreči se bode moral britkim izkušnjam. Zaradi tega delavci, čas je tukaj, da smo previdni izbuditi je treba naše sotrpine, da se nam pridružijo. Čitatelji Glas Svobode, širite svoje delavsko glasilo med svojimi rojaki, da se ne vjamejo v pogubonosne mreže. Pred vsem pa imejmo v spominu, da list nam ne more dostojno služiti ako ga mi ne podpiramo. Zaradi tega nam bodi prva dolžnost, da poplačamo naročnino, ker edino pod tem pogojem nam zamore list dostojno služiti, v katerega imamo največje zaupanje, da bo stal ob vsakej priliki na naši strani, in se z nami boril za delavske interese.

O delavskem položaju tukaj v Dietzu ne bom sporočal sedaj, ko vem, da bi urednik zaradi preobširnosti dopisa obupal in ga obosodil v uredniški koš; pač pa čitateljem toliko v naznanje, ako je slučajno kateri namenjen v Dietz, naj svoj načrt spremeni in nikar naj ne hodi sem, zakaj ne? Pride sporočilo prihodnje.

Pozdrav vsem rojakom in čitateljem Glas Svobode.

Jožef Kežman.

Nokomis, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Kakor vidim zadnji čas v Glas Svobode, ste zopet odmerili poseben prostor za kmetijske stvari in to je sedaj prav primeren čas zato, ker pokazala so se že zopet znamenja krize. Kakor mi je znano že veliko premogovih rovov slabo ali skoro nič ne dela. Tu pri nas so od 15. dec. in do danes napravili 6 šihov, toraj pride po en dan na teden. Vprašam Vas rojaki, kako se more ubogi premogar na ta način preživeti? Toraj je čas za vsacega, da misli, kako bi se drugače preživel, kako bi bil namreč sam svoj gospodar? In to pa je najbolje, ako postane farmer, ker farmerjem gre vedno boljše v tej deželi ker živče se vedno draži, farmerji pa se prebujajo se združujejo, ustanavljajo unije, izključujejo prekopovalce, stavijo si svoje elevetorje, svoje mlekarne in sploh pošiljajo skupno svoje pridelke v velika mesta, kjer imajo zopet svojo trgovino, ki prodaja naravnost na konsumenta (odjemalca) na ta način dobe celo ceno za pridelke. Kakor ustanovitelj slovenske naselbine v Texasu, se drzmem tudi jaz malo pojasniti rojakom, kako se lahko postane kmet tu, v tej deželi. Čitajo se nasveti po dopisih, da kdor se hoče podati na farmo, mora imeti najmanj \$1000 denarja, zopet drugi pravi, par sto dol. itd. To je vse resnica, treba je pa rojakom pojasniti. Jaz pravim, da kmet postane lahko vsak delavec če ima veliko denarja ali pa nič in to se pa razsodi po primeri časa, kedaj bo začel in kje bo začel; kakšno farmo si bo napravil. Tu v Ameriki so različni farmerji; po enih deželah ali krajih se pečajo samo s koruzo in pšenico, ovsom ali deteljjo, sejejo boljše, to je n. pr. v Illinois, Indiana, Iowa, South in North Dakota. V Kansas je zopet glavni pridelek žito, pšenica, rž in oves. Pri teh farmah je treba najmanj 160 akrov zemlje in do \$2000 denarja za začetni in po vrhu, da je že zemlja plačana. Druge vrste farme so splošne farme (general farming); farmerji se pečajo z vsem žitom, sočivjem živinorejo, sadjerejo itd. in se najdejo po vseh državah; delijo se pa po krajih. Bolj po južnih državah so veliki rancherji, ki so pa tudi mali farmerji (truk farmo), ki se pečajo z vrtnarstvom in sočivjem. Za general farming je tudi treba \$1000. Zadnje pa truk farming; to se lahko začne če ima zemljo plačano od en sto do \$500 kakor so okoličine, naseliti se pa vsak mora tam, kjer so že te vrste farmerji, ker drugače ne more izhajati; 10 ali 20 farmerjev imajo pridelkov za eno ali več vagonov en sam pa nima zato tudi ne more prodati.

Jaz rentam tu v Illinois malo farmo in zraven še hodim delati v jamo; imam vso domačo živino in vsaj sem vse vrste pridelke, najbolj sem se pa pečal s truk farming in vrtnom. Imel sem vrt, da so ga hodili vsi farmerji tu na okoli gledat in so se čudili, da to

vse raste v tem kraju. Ko bi bilo veliko mesto tu, dobil bi lahko par sto dol. iz vrta, tako pa še \$5.00 nisem dobil.

Tako je tudi drugod. Ako hoče samo eden po svojem kmetovati; spravljal sem rojake, da se skupno naselijo, namreč, da kupijo vsak svoj kos zemlje tako, da si bodo sosedje, ker na 40 akrih se ne da veliko živine rediti ali pečati se s žitom; treba se je pečati z sočivjem in vrtnarstvom, saditi krompir, zelje, čebulo, vinso trto in sadno drevje.

Za začetni na teh vrst kmetijah ni potreba dosti denarja poiskati se pa mora kraj, kjer je dobra zemlja, dosti dežja in dobro podnebje. Za naše rojake je tudi zelo pripravno če je taka zemlja in v takem kraju tudi obrašena z drevjem tako, da precej v začetku denar dobi za les. In ravno takšen kraj sem jaz poiskal in kupili smo tako, da se naši kosi skupno drže, nekaj se jih je že naselilo pred dvema leti, dva mladeniča sta se pa naselila to zimo in se zelo pohvalita. Eden, ki je bil tu pri meni na hrani mi piše, da mu je zelo žal, da že preje ni šel tja in da je tako lep les na tej zemlji, da je veselje; prodaja se vse. — Nočem popisovati te naselbine omenim le, da je le par kosov še na prodaj, upam, da jih v kratkem pokupijo moji bližnji prijatelji.

Povem samo, da ta naselbina bo za vzgled vsem drugim rojakom. Javilo se mi je že 125 rojakov, da hočejo kupiti in nazadnje so pa samo moji bližnji prijatelji kupili pa zadosti nas je, da si lahko ustanovimo svoje društvo ali kakšen klub in tudi napravimo kak vesel dan, Vzrok, da se nismo precej naselili je ta, da nismo imeli skoro nič denarja in da imamo dobro delo tu pri jamah da si prihranimo par stotakov, potem pa začnemo vsi, kar mislim da ne bo dolgo trajalo. — Da boste videli da človek, ki ima veselje do kmetije in ima zdravo telo, pridne roke in trezno glavo, lahko pride na kmetijo z nič. Podam vam tu en vzgled rojaka, mladeniča, ki se je sedaj naselil.

Prisel je tu sem v Nokomis meseca januarja 1909 in ni imel nič. Imel pa je veselje do kmetije; delal je vsak dan in on si je do maja meseca — 4 mesece, prihranil \$300; prišel k meni, da sem mu pisal po Deed in Abstract od enega kosa zemlje zraven mojega in ko je papirje prejel na banki, je plačal in poslal recordat in zemlja 40 akrov je bila njegova; po leti 1909 se je slabo delalo potem na zimo zopet vsak dan in lansko poletje je bil na štrajku 5½ meseca in ta čas hodil tu k farmerjem delat, da si je vedno zaslužil za hrano. Ko je bil štrajk poravnani so delali zopet 2½ meseca skoro vsak dan in 15. decembra nesel ta mladenič s seboj \$500. Toraj vidite, prej ko v 2 letih je prišel na svojo farmo iz nič, tako tudi drugi lahko store.

Pozdrav na vse rojake,
Math Gaishek.

Prodana glava. V Ziljski dolini so pokopali moža Rieserja brez glave. Ker je namreč imel zelo veliko glavo, jo je že pred časom prodal nekemu učenjaku za 1500 K. Ker je sedaj umrl, je vzel učenjak glavo.

Najboljši avstrijski zrakoplovec. Kot najboljši avstrijski aviatik je bil prejšnji teden odlikovan na Dunaju inženir Adolf Warhalowski. V dar je dobil takozvani "Grünhutpokal" v vrednosti 1000 K. Napravil je v letu 1910 rekord v višini in trajnosti, prvega s 460 m, drugega v 2 urah in 16 minutah.

V smrt gnan. Dr. Franz, občinski zdravnik v Riedau na Gore-nje Avstrijskem, je naznanil, kakor je bila njegova dolžnost, slučaj tifusa pristojni oblasti. Ker se je občina čutila radi tega oškodovano — vojaška oblast je namreč preklicala odposiljatev večjega vojaškega oddelka v Riedau — so ga začeli občinarji bojkotirati. Trgovci mu niso dali je-

dil. Občinski zastop mu je odpo-vedal službo in zdravnik si je vzel to tako k sreči, da je umrl vsled velike žalosti.

Na počitnice

v Evropo se je podal J. P. Morgan. Pri zadnjem polomu neke banke v New Yorku je mož "naredil" \$7,000,000. In ko se čez osem mesecev zopet povrne, žid s papeževim blagoslovom, bo morda zopet kaka banka potrebovala njegove pomoči.

Priporoča se rojakom v SHEBOYGAN, WIS., grocerijsko prodajalno H. Gerlach-a, kateri jo vodi že čez 12 let nad vse zadovoljstvo odjemalcev. Naročila na dom vozi Frank Pungercer.

H. GERLACH & CO.

Trgovci

blaga, grocerijskih potrebščin moke in živeža
2201 N. Fifteenth St.
Sheboygan, Wisconsin.
Tlefon 630 White.

AVSTRO-AMERIKANSKA-LINIJA.

NOVI PAROBRODI
VOZIJO iz AVSTRO-
OGERSKE v NEW
YORK in OBRATNO

PARNIKI PLUJEJO IZ NEW YORKA:

Laura..... 4. Jan. 1910 | Alice..... 18. Jan. 1911
Oceania..... 11. Jan. 1910 | M. Washington.. 28. Jan. 1911

Parniki odplujejo vedno ob sredah ob 1. uri popoldne iz pristanišča Bush's Stores, Pier No. 1 na koncu 50te ceste v South Brooklyn.

Železniške cene na teh ozemljah so najceneje in imenovana pristanišča najbližja Vašega doma. Dobra in prikladna postrežba; občuje se v SLOVENSKEM JEZIKU

Phelp Bros. & Co.,

GLAVNI ZASTOP ZA AMERIKO

2 Washington St.,

New York, N. Y.

Kašparjeva Državna Banka,

vokal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$3,700,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . . \$150,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicagu. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranilne predale. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Dr. E. C. COLLINS

ustanovitelj

AKO TRPITE NA:
Želodčne bolezn. slabi prebavi, drizgi, kožni bolezni, ali oko imate reumatizem, glavobol, škroveljne, hripavost, naduho ali jetiko, srčno napako, nervoznost, zlato žilo, kilo, ali bolezen pljuč, jeter, ledic nšes ali oči. Napihjenost trebuha, katar v nosu, glavi, vratu ali želodcu. Trabluljo, neuralgijo, mazulje ali kake druge notranje ali vnanje bolezni, kakor tudi tajne spolne bolezni, pišite ali pa pridite osebno, na navedeni naslov na kar Vam bode pomagano.

Pošljite 10 centov v znakmah, in dobili bodebrezplačno znamenito od Dr. E. C. Collinsa spisano knjigo, Človek njegovo življenje in zdravje katerra je v vsakej hiši zelo potrebna.

The COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

VERUJTE IN ZAUPAJTE SVOJE ZDRAVJE

sama onemu, kateri vam črno na belem svoje upljivo delovanje in mnogobrojne uspehe z originalnimi priznanji in pričami jasno dokazuje. Prazno oglaševanje, prazne obljube in samohvale še nikdar niso nič veljale. Ljudje naj nas sami hvalijo in priporočajo. Poslušajmo resne besede naših lastnih rojakov z katerimi naše solidno delovanje, čudodelne uspehe priznavajo ter nas vam priporočajo. Zaupajmo naše zdravje samo onim zdravnikom kateri niso nič manj uspešni v njihovi ne zametujemo ga mladoporočnim neiskusnim zdravnikom in samohvalnežem, da bi se nad nami učili in prakticirali.

Slavni zdravnik od The Collins N. Y. Medical Institute kateri je največji in najslavnejši v celi ameriki, smemo reči najpriporočljivejši na celim svetu. — Zamorejo dokazati preteklost katera ne najde para na celim svetu. To vam na tisoče in tisoče originalnih, javnih priznanj in zahvalnih pisem jasno kod solnce dokazuje.

Berite te pisma naših rojakov in sodite sami:

Moj dragi zdravnik!

Nevem ako še kedo na svetu ve toliko kakor jaz, kako strašno je boljevati na maternici in ostalih ženskih boleznih.

Julija Kalman.

Moje prijateljice me niso več spoznale, tako sem upadla in me je bila samo še kost in koža. Specialisti, profesorji in zdravniki so poskusili najboljše z mano ali vse je bilo brez uspeha in kazalo, da ni več pomoči za mene. Brez kakšnega upanja sem se še na Vas obrnila in danes se počutim tako dobro kakor da bi bila prerogena. Sprejmite prosim moje najlepše zahvalo in dajte to v časopis, da moje prijateljice vejo kje da se ženske bolezni in nepravilne tokove čudodelno ozdravijo.

Se enkrat najlepša zahvala in Vam ostajam hvaležna
Mrs. Julia Kalman, 354 E. 54 Str., New York.

Ako na katerej koli bolezni trpite obrnite se takoj osebno ali pa pismeno na Dr. S. E. Hyndman vrhovnega zdravnika od THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 WEST 34th STREET

Uradne ure, za osebne obiske so: Vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 popoldan. Vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

Spoštovani gospod!

Dobri in slavni zdravniki od The Collins New York Medical Institute zaslužijo največjo zahvalo od trpečih in

K. Kleinschmidt

bolnih ljudi. Jaz sem se zdravila leta in leta ali mojega težkega dihanja, slabega teka prsne bolečine in srčne napake se nisem mogla rešiti ter sem postajala dan za dnevom slabša dokler se nisem obrnila in poskusila zdravljenje od teh zdravnikov. In hvala najvišjemu in njim ker so mi tako lepo pomagali. Danes po kratkem zdravljenju sem ozdravljena. Prosim, da jim izročite moje najlepše zahvalo. Jaz jih bodem vsem mojim prijateljicam najtopleje priporočala, ker to zaslužijo. Z veličastovanjem

Mrs. Karolina Kleinschmidt, 124 4th Str., Olean, N. Y.

Večecenjeni zdravnik!

Pred nedavnim časom sem bil popolnoma pobit, duševno in telesno uničen in tudi spolne moči so me že skoro popolnoma zapustile, tako da sem brez premisleka okoli blodi in že na samomor mislil. Ko me je pa moj prijatelj na svetoval na Vas,

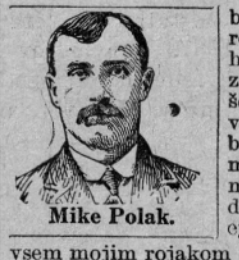

Antony Bartasevich.

sem se podal v Vaše zdravljenje in sem sedaj naj srečnejši mož na svetu. Vi ste napravili čudež nad menoj, radi tega Vas vsakemu rojaku v takem položaju kod sem jaz bil najtopleje priporočam. Antony Bartasevich, 27 Hutchins Str., Batavia, N. Y.

Moj dragi zdravnik!

Vi ste me tako dobro ozdravili moje telesne bolezni in spolnih slabi-

Mike Polak.

bosti, da ne morem najti dovolj hvaležnih besed za Vas in za Vaše hitro ozdravljenje in do broto katero ste mi skazali. Vzamem si prostost da Vas najsrčnejše priporočam

vsem mojim rojakom kod najboljše in največje zdravnik, katerega namen je ozdraviti vsakega bolnika in si pridobiti prijatelje po celim svetu. Z spoštovanjem

Mike Polak
358 Helen Str., Mc. Kees Rocks Pa.

DOPISI.

Staunton, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —

V tej naselbini je malo Slovencev. Gotovo nas ni več kot 20, zato ni tudi nikoli nič slišati iz tega mesta. Z delom gre sedaj bolj slabo; nesvetujem rojakom v tem času sem za delom hoditi. Drugače je pa tukaj življenje prijetno in je Staunton prijazno mesto.

Iz naše naselbine se je poslovil rojak John Breko; pozna se ga skoro povsod; je ni jame v Ameriki, da ne bi on v nji par šhtov naredil. Hodi po veliki republiki kot kak deseti brat. — Naj ga spremlja sreča kot vse čitatelje Gl. Sv., kar jim želi

John Zorko.

La Salle, Ill.

Uredništvo Gl. Sv.: —

Družtvo št. 53 je imelo svojo redno sejo prvega januarja in izvolilo novi odbor za leto 1911. Predsednikom je bil izvoljen Valentin Potisek; popredsed. John Slivnik; tajnikom Matevž Hren; zapisnikarjem Jos. Novak in blagaj. Martin Požeznik.

Nadzorniki: Valentin Potisek in Frank Kožel.

Bolniški odbor: Jakob Breje in Frank Videgar. Rediteljem: Frank Kožel.

Seja vsako prvo nedeljo v mesecu ob 2 uri popoldne v dvorani Valentin Potiska.

Matevž Hren.

Kokomo, Ind.

Glas Svobode: —

Našo naselbino se hvali, drugič pa razni ljudje govore za nas Kokomovce jako razelljivo. Tako je neko človeče po Waukeegan blebetalo, da smo tukajznji Slovenci veliki reveži. Seveda, kapitalisti še nismo, pošteno se pa vsi preživljamo in se trikrat na dan do siteda na jemo. Delamo tudi še precej dobro; 5—6 dni v tednu in tudi zaslužek ni bogsigavdi kako slab.

Imamo pa še enega takega popronda; ta se pa ne spodtika kot oni delomrnez čez našo "mizerijo", ne; temu dela preglaive list Glas Svobode in čebnja o zašlugah za delavce, ki si jih je prihoril Am. Slov.! Pa revče nič ne odpravi, ker imamo take svetolince tukaj posebno na "piki". Dobro pa je, če se jih dene malo na natezalnico. Pa drugič kaj več.

Poslušalc.

Cleveland, Ohio.

Glas Svobode: —

Veseli me, da se Gl. Sv. skoro v vsaki števec zanima tudi za Cleveland in prinese vedno kaj zanimivega. Da imajo klerikalci v tej naselbini veliko besedo, je listu Gl. Sv. znano in je to že večkrat ožigosal na primeren način.

Tako se tudi sedaj pripravljajo na zidavo svoje klerikalne šole in se kmalu začne z zidavo iste; druga stavba, ki se tiče Slovencev, bo pa Sokolski dom. Kakor že rečeno, se bo zidala farška šola in s šolo vred gotovo tudi nova cerkev, zakaj "gaspud" že sedaj namigavajo, kaj vse si želijo: na eni strani napredek, na drugi strani pa nizzdol.

Kolikor se dela tiče je tu sedaj slaba. Trume brezdelavnih čaka pred tvornicami za delo; tudi plača je majhna, sramotna za težko, dolgo delo.

Ko pa pridejo volitve, bodo pa zopet volili za svoje bosse, kateri jih bodo kmalu popolnoma zasuznili.

Delavci, Slovenci! Čitajte delavske liste in presodite prej, ko storite velaven korak. Volite in delajte delavsko napredno!

Pozdrav,

Clevelandčan.

Lowber, Pa.

Uredništvo Gl. Sv.: —

V našej naselbini se je zgodila grozna nesreča. Rojaka Antona Žitar, ki je po deset mesečnem štrajku dobil delo v Pittsburgh Buffalo Coal Co. Zjutraj 13. januarja je šel zdrav in vesel na delo, malo pozneje so ga pa odnesli v bolnišnico v Monangahela City, ker ga je v jami smrtno poškodovalo. Žena pokojnika je bila začudena, da moža ni domov in ko so še drugi rojaki začeli skrbeti zanj in vprašali pri družbi, so slednji povedali, da se je zgodila nesreča in da ga je dala prepeljati v bolnišnico. 17. jan. zjutraj je po dolgih mukah mirno

zaspal za večno. Pogreb je bil 19ga jan. 1911.

Pokojnik je bil priljubljen povsod in član dr. št. 37 S. S. P. Z. in nekega slovaškega društva.

Ta žalosten delavski slučaj nam da zopet misliti, da delavci morajo gledati, da so v kakem pomernem društvu, ker nihče ne ve ne dneva ne ure.

Pozdrav vsem članom in članicam S. S. P. Z.

John Grošelj, blagajnik.

Steel, O.

Glas Svobode: —

Ker se ne spominjam, da bi kdaj čital kakšen dopis iz tega kraja, vam hočem jaz poročati.

Z delom gre tukaj jako slabo. Nekaj časa smo delali vsak drugi dan, sedaj pa še eden teden sploh nič. Praviijo, da se bo še dva ali tri mesecev jako slabo delalo. Upam pa seveda na boljše čase. Toda upanje ostane, posebno pri delavcu, vedno le upanje. Delavci upa leta in leta, dokler se ne postara. Potem pa že več upati ne more.

Sobratje, tako ne sme več dalje iti. Organizujmo se, pristopajmo k unijam, posebno pa k delavskemu organizacijam. Kadar bomo vsi združeni, potem nam ne bo treba samo upati, ampak bomo lahko zahtevali kar nam po pravici gre. Dokler ostanemo pa raztreseni kakor oaze po puščavi, tako dolgo bo ostalo upanje samo upanje.

Kar se pa tiče družabnega življenja, pa tukaj nismo najzadnji. Imamo namreč dve slov. društvi in štiri socialne klube. Dolgo časa so bili Čehi na kmalu, sedaj so jih pa Poljaki daleč prekosili. Angleški socialni klub je pa celo razpadel, toda kakor se sliši, se mislijo sedaj zopet organizirati. Tudi Slovenci imamo svoj klub. Želeli je pa, da bi se Slovenci zanj bolj zanimali, sodrugi se pa sej bolj pridno udeleževali.

S socialnim pozdravom
Rudolph Gradišnik.

Pueblo, Colo.

Glas Svobode: —

Že dolgo časa ni bilo iz Pueble nič slišati. Slovenci so Božič še prav lepo obhajali; pravoslavni so ga imeli pa januarja, a jim je bolj trda predla. Ker niso imeli svojega popa. Detektiv McParland, pa da ne bi čitatelji mislili, da tisti, ki je odpeljal po noči Moyerja, Haywooda in Pettibona; o ne! Ta je Žuženberčan!

Torej McParland je šel k našemu prečastitemu, da bi čital misao za pravoslavne. Naš gospod so se branili, da oni ne morejo brati naše za pravoslavne, ko vendar zadnji nepriznajo "matere božje"; gospodin McParland so pa tako silili in prigovarjali, da so gospod privolili in stem tudi zatajili mater božjo! In res se je cela vrsta pravoslavni pomikala proti slovenski džamiji in gospod so jih prijazno sprejeli. Ker ima mene vedno firbec, sem tudi tu vtaknil svoj nos in se podal k pravoslavni službi božji v rimsko katoliškem hramu. Čemu ne, če nese? In gospod zavpijejo: gospodine pomiluj, in cela cerkev odmeva: gospodine pomiluj... zapustil sem džamijo in šel na zrak, tako me je gonilo to kričanje namreč!

Ker sem bil pa že tu, stopim par korakov k Puebelski oslariji, da primem tistega cekarja malo za desno uho. Ustavi me pa prijatelj in mi zaupa, da ga (že vejo kdo!) več nima desnega ušesa, ker mu ga je Gl. N. odrezal Pa še več! Levo je tudi zgubljeno, to pa od klofute, ki je prileta od Gl. Sv. Revč tedaj zgle da kot kak bull-dog.

Verjemite mi g. urednik da se mi vaš kolega smili; ob enem si naj pa zapomni: da kdor ima sam maslo na glavi, ga ni potrebam drugim kazati. Te kunštarije upam da bo konec.

Zdravi, Vaš

Pavliha št. 2

Saxman, W. Va.

Glas Svobode: —

Lahko rečem, da je ni skoro slovenske naselbine, da ne bi bila o nji kaka beseda v listu Glas Svobode. Pošiljam naročnino, ker ne morem živeti brez branja časopisov. Mnogo Slovencev je še v Ameriki, ki govore, da je neumno brati časopise, dajo raje za pijačo; no vsak dela po svoji pameti in dobiček se tudi kmalu pokaže.

Ker sem omenil časopisje, naj tudi povem, da mi je od vseh slovenskih ameriških časopisov, še najbolj priljubljen list Glas Svobode, ki je v resnici delavski list, ki nam vedno slika stvari kot so v resnici in kdor je pazno bral božične številke in novoletno, mi bo k temu pritrtil. Posebno tisti, ki je že okusil malo več dobrote nove domovine, da bo videl, da list Gl. Sv. ne pretirava.

Kako se danes ravna z delavcem po Ameriki, o tem bi lahko sam spisal par strani; no, pa saj list, katerega najraje čitam, mi vsaki izdaji pove skoro lastne misli o tem. Koliko slovenskih fantov si samo radi slabih zaslužkov uniči vse lepe nade za prihodnost in postanejo pijanci in druge lastnosti povzamejo, samo iz obupa, ker si iz morečih kapitalističnih klešč ne morejo pomagati. E, marsikatera tragedija se pojavi, a jo nihče ne vidi in ne opazi, a vsak ima svojo zgodovino in naj bo še tako navaden delavec. Po mojem mnenju vladajo danes jako slabe delavske razmere v Ameriki in da bo o kaki krizi kmalu govor, bomo tudi doživeli.

Če bi kdo rad zvedel kako se nam tukaj godi, rečem po pravici, da sedaj slabo, in če bi se mi kot drugod kaj boljšega ponudilo, bi takoj odšel.

Še nekaj imam na sreč; zadnje čase berem v Gl. Sv. o kmetijskih stvarih. To me jako zanima, ker vidim, da za Slovence je kmetija skoro najlepši posel; škoda le, da v Ameriki ni vasi kot v stari domovini. Človek se veseli, ko pogleda po polju in šumi in vidi sad svojega truda. Drugi narodi grejo v veliki množini na farme in da skoro vsi boljše žive kot mi, industrijski delavci, je znano. Bodočnost vsake dežele tako skoro obstoji v kmetijstvu.

Pozdrav vsem svobodomiselnim rojakom.

Novodobni suženj.

Indianapolis, Ind.

Glas Svobode: —

Ko sem se pred par dnevi izprehajal po Michiganski ulici, sreča me prijatelj. Ga pozdravim in vprašam, no, kako pa kaj? Well saj več, kmalu bode konec predpusta, ali se misliš res ženit! — kakor sem slišal? — Jaz? bode kaj stebog! No, jaz imam še dosti časa. Ali več, da mi vre po glavi, da bodem kmalu prestar; bomo ploš vozili, ta je najboljši.

Da se moj dopis preveč ne zavleče, in da ne pogleda uredniškega koša, moram drugače zasukati. Dr. št. 22 S. S. P. Z. je imelo svojo veselico na 14. jan. — Veselica se je dobro obnesla, ker so razna tukajšnja dr. priskočila na pomoč in tako primogla do lepega vspeha pri veselici. Le žal, da ni bilo več ženskega spola. — Toraj izrekam vsem dr. lepo zahvalo.

Delavci moramo vendar gledati da pridemo do boljše bodočnosti. Prvo kar moramo storiti je umen razgovor, da delamo vsi za enega in eden za vse? Delavci vsi skupaj biti ene misli in enih ciljev, po tem nam bo lahko obdržati društva in Jednote — Zveze na pravem stališču in na dobri podlagi.

Ako nismo združeni nimamo nič. Toraj podajmo si roke kakor bratje (trpini, pokažimo, da tudi mi Slovenci se zavedamo svojih idej. Poglejmo naše brate v Westmorelandu, Pa. Vzemimo v zgled kako oni stradajo pri dolgem štrajku. Kaj pustimo naše brate od gladi in mrazi umreti? Ne bratje moji! priskočimo jim na pomoč, da jih rešimo gladi in pomanjkanja, ker se bojijo za delavske pravice. — Pobirali so se milodari na veselici za štrajkarje v Westmoreland Co., Pa. Nabralo se je vsega skupaj \$12.25. Izrekam vsem družtvnikom, ki so se vdeležili, naše veselice dr. št. 22 S. S. P. Z., zahvalo. Hvala tudi gospodični Antoniji Kranje, ki se je trudila in tako pripomogla do lepšega vspeha, in nam delila sveže cvetlice; zahvalo tudi Mary Bučar in Mary Turk, ki so nam preskrbele izvrsten prigrizek, da je ječmenevee boljši okus imel in bolj gladko teklo po suhih grlih.

H koncu dopisa pzdrazvljam vse brate in sestre S. S. P. Zveze; Tebi Gl. Sv. pa želim obilo predplačnikov.

Jos. Pushnar

preds. št. 22 S. S. P. Z.

50,000 KNJIZIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vpešno zdravi: Sifilis ali zastrupljena kri, slabotni život, zgubitev moči, reumatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vranci, ledicah in v mehurju. Ako ste izgubili nado in ako vam priseda zabadač, denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in buditel uverjeni da o zdravite. Na tisoče ljudi je ozdravilo po navodilu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, katero bi moral znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpošilja popolnoma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite dolnji odrezek in ga nam pošite in mi vam pošljemo poponoma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POSLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Gospodje: Mene zanima ponudba, s kojo pošiljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlite.

Ime.....
Pošta..... Država.....

ZGUBA.

Ako ste bledega obraza, ali rménega, je to viden dokaz zgube vaše krvi. V nji ni več zadostno število pomnožujočih teles, in je toraj slaba, ali polna nečistih snovi. Vzrok tek snovi pa je neredno prebavljenje hrane. Simptoni nerednega prebavljenja potem so:

Rmena barva obraza,
vedni glavobolj,
slab tek,
slab duh,
vznemirjenost po jedi
zabasanost,
in vnetje.

S temi simptoni združene so še druge nerednosti, ki se razlikujejo po znakih razmer, v kakoršnjih človek živi. Mi vam ponudimo, kot zanesljivo zdravilo v takem položaju,

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko vino.

Opozarja se vas, da se je še ne dolgo tega, formula tega zdravila nekoliko spremenila in je sedaj dokaj močnejše. In kakor sedaj, so manjše, toda veliko upljujejše. Delež si vredite lahko sami. To zdravilo ima prednost pred vsemi drugimi, zato ker:

popolnoma očiste telo ne da bi ga oslabilo.

Ojači vse organe, naredi redno in popolno prebavljenje. Staro, slobo in nečisto kri nadomesti hitro nova, bogata in čista, ki potem deli pripomočke vsem delom telesa.

V PRODAJALNAH, GOSTILNAH IN LEKARNAH.

JOS. TRINER

IZDELOVATELJ KEMIKALIJ

1333-1339 So. Ashland Ave. Chicago, Ill.

The Konrad Schreier Co.

Sheboygan Wis.

Varitelji najboljšega piva v sodih in steklenicah.
Edelbrau in Pilsen pivo iz naše pivovarne je najboljše.

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovnice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Reinhold Kroll

Trgovec

z vinom in likerji

na debelo

“GREEN BELL”

naša špecialiteta.

410 Greenfield Ave

Milwaukee, Wis.

Phone: 1547 J.

Najstarejša slovanska tvrtka

EMIL BACHMAN

1719 So. Centre Ave., Chicago, Ill.

Se priporoča vsem Slovanskim društvam za izdelovanje društvenih znakov, gumbov, zastav in vsakerih potrebščin. Izdelek je najfinejši in najokusnejši, pri tem pa zelo zmerne cene.

Neštevilno zahval in pripoznanj jamči za pristnost in okusni izdelek naročenih potrebščin.

Pišite v svojem jeziku za vzorce in cenik.

Največja slovanska lekarna v Chicagu

Velikanska zaloga korenin, zelišč in že izdelanih zdravil, medtem tudi Severova, Trinerjeva in Richterjeva. Kadar iščete pomoči, takrat pridite v našo lekarno, kjer ordinirajo samo slovanski zdravniki.

Pri nas se nahaja poštni oddelek, direkno pošiljamo torej denar popošti v domovino. Poslujemo vsak dan do 9. ure zvečer. Pri nas obrestujemo naložen denar po 3 proc. na leto.

Pridite in prepričajte se

C. G. FOUČEK

že 25 let v tej trgovini na istem prostoru

1801 Center Ave. vogal 18. St. nasproti Narodni Dvorani v Chicagu 111.

RAZNO IN DRUGO

Novo kolonijo je dobila Nemčija. Monakovski knez Albert je prodal za tri milijone frankov Nemčiji veliko ozemlje v bližini afriškega Mozambika, za katero sta se zastoj potegovali Francija in Anglija. Monakovski knez je kupil to ozemlje od portugalskega kralja Karlosa. Ker ponudba Nemčije ni bila tako ugodna kakor ponudba Francije in Anglije, vzbuja ta prodaja v diplomatičnih krogih veliko senzacijo.

Ustavo so uvedli v kneževini Monako, v kateri vlada po imenu Albert Honorius, v resnici pa nekak družba, ki vzdržuje igralnice v Monte Carlu. Objavili so namreč poročilo pravnikov Louisa Renaulta, Julesa Rocherja in Aureja Weisa o ustanovni organizaciji monaške kneževine. — Poročilo je predloženo ustavnemu zakonodajalcu, katerega je odobrila monaška knez in ki določa, da izvršuje vladno moč pod avtoriteto monaškega kneza državni minister, katerega podpira poseben svet. Ustavni zakon ustanavlja tudi državni svet. Zakonodajno moč izvršuje knez in narodni svet, ki ima 21 članov. Člani tega sveta se volijo na podlagi splošnega volilnega reda za dobo štirih let. Kneževina je razdeljena na tri občine. Te upravlja občinski svet. Volilno pravico v občinska zastopstva imajo tudi žene.

Škof Jeglič napoveduje v "Slovenecu" da pojde v Rim. Posredovati hoče pri papežu, da smejo duhovniki tudi nadalje biti blagajniki in enaki funkcionarji pri denarnih in gospodarskih zavodih, kar je papež, kakor znano, s posebno enikliko prepovedal. V svoji objavi pravi Jeglič: "Šel bom ob koncu januarja v Rim, da se s Svetim očetom o tej zadevi definitivno dogovorim." — "Rd. prapor" pa k temu pristavlja: Ta način izražanja se nam zdi le nekoliko premalo spoštljiv. Od navadnega škofa, ki niti ni kardinal, pa do papeža je v rimski hierarhiji velika razdalja. — Doslej ni bila navada, da bi se "Sveti oče" s takimi podrejenimi škofi "dogovarjal", ampak on jih je kvečjemu milostno zaslišal, sicer pa je ukazoval. Saj se tudi gospod Jeglič menda ne "dogovarja" s svojimi kaplani, ampak zapoveduje. Med moderne pa ljubljanski škof nemara še ni zašel.

Ljudsko štetje v Postojni Kot povsod na Slovenskem je tudi e. kr. okrajno glavarstvo postojnsko nastavilo števni komisarjem tam bivajoče "heilove", med temi e. kr. davčnega asistenta in pristnega Kočevanja Verderberja. Za skušnjo je moral popisati osebe neke hiše. Netaktnost je že bilo, da je služkinjo zaslišavši jo, tikal, naravnost epohalno pa je bilo, ko jo vpraša "kakšni jezik ima?" (občevalni jezik.) Deklica, ugodivši pozivu, pogotve jezik in mu ga pokaže, odgovorivši "rdečega". Tableau.

Zdravilišče za časnike. — Mednarodna časnikarska zveza namerava baje zgraditi v Portorose zdravilišče za časnike.

Nenavaden občevalni jezik. — Mežnar pri sv. Štefanu na Dunaju je v popisovalno polo zapisal, da je njegov občevalni jezik — latinski.

Tožen nadškof. Škofa v Grenoble in Autunu na Francoskem sta prepovedala vernikom svojih škofij nekatere radikalne liste. Tak list republikanske smeri v Saint Etienne je vložil pri Lyonski civilni sodnji proti Lyonskemu kardinalu nadškofu tožbo na odškodnino in jo tudi dobil.

Tisoč poljskih molitvenikov je konfiscirala pruska vlada. Prišle so iz Krakova v Berlin. Na kolidoru so jih konfiscirali, ker imajo na platnicah poljski grb in napis: Bože, reši poljsko! Prusom je "poljska nevarnost" menda res že čisto zmešala možgane!

Žaga ga je prerežala. V Sušici v postojnskem okraju so našli 5. t. m. popoldne na žagi Matije Ambrožiča 35letnega žagarja Miha Skoka iz Ilirske Bistrice mrtvega. Žaga mu je prežagala prsi do pljuč in jeter in odtrgala levo roko. Ponesrečenec je bil delaven in trezen mož, vendar pa nekoliko božjasten, kar je najbrže tudi povzročilo nesrečo.

Brez glave pokopani Na Tirolskem so pokopali te dni nekega moža z imenom Rieser brez glave. Glavo je bil namreč prodal še ko je živel nekemu zdravniku, ki mu je za njo plačal celih 1500 K, ker je bila nenavadno velika.

Dobrotnica slovenskega naroda umrla. V četrtek 12. jan. je umrla v Šiški pri Ljubljani gospa Marija Vilharjeva, rojena Skvarča, ter zapustila vse svoje premoženje v znesku 120 tisoč kron družbi sv. Cirila in Metoda. Gospa Vilharjeva je bila rojena leta 1856 v Rovtahn pri Logatcu. Ko se je poročila s svojim soprogom Evgenem Vilharjem, sinom našega notranjskega prvoborilca, se je nastanila na gradu Kalcu pri Knežaku. Ko je umrla edina 18letna hčerka, je prodala svoj grad Kalc in poslednjega živela z možem tiho življenje v Spodnji Šiški. Odpeljali so jo rodbinsko rakev v Knežak. Blagi pokojnici in dobrotnici ohranimo veden spomin.

Grof Lev Tolstoj mlajši kot dramatik. Sin velikega Leva je vprizoril v Parizu pred občinstvom, ki se je sestavljalo večidel iz članov ruske kolonije, dvojezansko dramo "Mark". Mladi nihilist Mark vleče pri sebi revolucionarnega združenja v Ameriki loz, ki ga določa, da mora umoriti predsednika Zedinjenih držav. Mark, ki stanuje skupaj s svojo sestro Marijo in s svojo nevesto Ano, pove poslednji svojo skrivnost, ki pa zopet razodevne to skrivnost Mariji. Marija hoče preprečiti, da bi izvršil njen brat ta atentat in skozi iz postelje, ko hoče Mark neko noč oditi z revolverjem v žepu. Vzame mu revolver in grozi, da se takoj ustreli, če odide. Mark pomišlja samo en trenutek, potem pa se bliža sestri, da ji odvzame revolver, ona pa sproži in se zgrudi mrtva. Vendar pa odide Mark, da izvrši atentat. Tedaj pa se ga oklene njegova nevesta, mu izvije revolver in ga vrše skozi okno na cesto. Mark hiti na cesto, da poišče orožje. Igra je pa najbrže posneta iz življenja. Tolstemu mlajšemu je bil gotovo atentat Poljaka Czolgona na predsednika McKinleya podlaga za njegovo igro, in skoro se zdi, da je opisal resnične dogodke iz onega časa.

Antimodernistična prisega. Te dni so prisegli proti modernizmu duhovniki v Pruski, Bavarski in v nekaterih diecezah Italije. Nekateri cerkveni učenjaki niso hoteli priseči. Tako: dr. Fran Wieland, subregens seminarja v Dillingenu, njegov brat Konstantin Wieland, dr. Jos. Popp, vseučilišni profesor v Monakovem, mons. Umberto Fracasini, rektor bogoslovne fakultete v Perugiji. Sveta stolica je odstopila vse te slučaje kongregaciji indeksa za preiskavo.

Želje za novo leto. Neki mož je rekel svoji mladi ženi, naj mu napiše svoje želje za novo leto, on napiše pa svoje potem si jih izroči drug drugemu. Želje žene so bile take: 1) Nov, popolnoma modern klobuk; obleka iz svile za ples; boa iz samurja; moderni ogrinjaj za gledališče; biserna ovrtnica. — Mož pa je napisal ženi te svoje želje: da jed ne bo zasmojena ter da ne menjaš tako pogostoma služkinje; da ne poželiš kake moderne neumnosti kot klobuk zadnje mode, prav drag, kakih nakitov, ovrtnic itd.; da mi ne godrnjaš, ko se po polnoči vrnem domov. Drugega ni.

Rusko gimnazijo v Parizu so otvorili ta mesec. Šolnina za učenca znaša 500 frankov na leto. V Parizu živi 50.000 Rusov.

V šali obešen. Delavec Peter Maillet je bil nepoboljšljiv pijanec. Ko je prikolovratil pozno po noči domov ter ga je žena hudo oštevala, pa je vzel včasih prijazen mož Peter vrh, jo pripel za žebelj in utaknil glavo v zanjko, kakor da se hoče obesiti. Žena je ob takih prilikah priskočila ter je odrezala vrh. — Pred kratkim je zopet napravil tako komedijo, ali žena je bila tako ljuta, da je zapustila sobo; za šalo obešeni Peter je nekaj časa mahal po zraku, nato je obvisel mrtve.

V Toulonu na Francoskem stavkajo dijaki, to pa radi tega, ker so šolske sobe vključ velike-mu mrazu premalo zakurjene. — Stavkujoči dijaki hodijo po mestu in demonstrirajo, mesto da bi lepo doma na gorkem štrajkali.

Volkovi in strupene kače na Francoskem. — Vsako leto izda francoski poljedelski ministr nad 25.000 frankov, za glave ubitih volkov in strupenih kač. Posebno golazni je mnogo na Francoskem. En sam lovec kač je dobil 1000 frankov, vlovil je 500 kač. Ze eno volčjo glavo daje ministerstvo 50 frankov.

Umetni dijamanti. Iz Londona poročajo, da je izumil neki Anglež, čegar ime se pa ne navaja, po devetletnem neumornem raziskavanju izdelovanje umetnih dijamantov, katere zamorejo razločevati od pravih edino le izkušeni izvedenci. Umetni dijamanti so skoraj tako trdi kot pravi in so za 4 petine cenejši od pravih.

Iz ruskih ječ. Na Dunaju se je vršil protestni shod delavcev radi grozovitosti, ki se dan na dan dogajajo po ječah ruskega carja. Malo vesti prihaja iz teh kotov, kjer trpijo ruski prvobitci slobode in napredka. A v zadnjem času so prodile grozne vesti one temne zidove, vesti, ki se morajo zgražati vsakemu človeku in ki le v skromnem obsegu kažejo ona hudodelstva, ki se s carjevo milostjo gode za temi zidovi. V neki ječi v Sibiriji so se pritožili arestanti, da trpijo lakoto. Bilo jih je okoli sto. Poveljnik dotične ječe da preiskati te trpine po zdravniku, ki konstatira, da se jih 50 še lahko kaznuje radi te pritožbe, drugih 50 pa je že tako onemoglo, da ne morejo prenašati več nobene kazni. Drugi "zdravi" pa so bili bičani, dokler se niso zgrudili na tla. Take razmere vladajo po ruskih ječah. A to je le skromna vest, ki je prišla slučajno med svet, kdo pa ve za druga grozodejstva, ki se tu dogajajo? In vpricho takih grozodejstev, ki uničujejo v človeku še to, kar je človeškega, se ne gane nobena evropska država. Pa kaj jih to briga, kako trpi kak politični "zločinec" tam v mrzli Sibiriji. Je dosti drugega posla. Sedaj je predpust, je treba dvorne plesne in tudi dvorni lov daje dosti priglavitve. Vsi meščanski listi tarnajo, zakaj ni bil en ud cesarske hiše povabljen na ruski dvorni lov. To jih le skrbi. Edino proletarno ljudstvo se je ob tej priliki oglasilo. To čuti še človeško in simpatizira z onimi nesrečniki sebi enakimi. A kaj hočejo proletarci pomagati, ko se jim skoraj ravno tako godi? S tem, da je to delavsko ljudstvo stopilo na dan vpricho teh zločinov, je pokazalo tudi, kako moralno propadla in gnila je vsa kapitalistična družba, ki dovoljuje, da se gode v civilizirani Evropi taka grozodejstva. Priprost delavec je tedaj pokazal, da stoji stokrat moralno višje in da čuti v sebi vzvišeno človekoljublje, katerega oni, ki stojijo tako visoko in nad vsemi, ne poznajo.

ZAHVALA.

Skupni odbor za štrajkarje S. S. P. Zveze v Westmoreland okraju se tem potom zahvaluje za poslano pomoč in sicer so darovalci sledeči: Šobratje dr. št. 21 v Sublet, Wyo., po 75c, John Jamšek; po 50c: L. Stopar, Fr. Petač, Filip Kolar; po 25c: J. Dolinar, J. Marold, J. Kolar, J. Keržnik, J. Friel, Fr. Sades Fr. Oseničnik, Št. Gros, Anton Mekuš, Fr. Korže, Jos. Bostl, Fr. Gabrijan, Alojz Gabrijan, Fr. Fišter, M. Bezovnik, Jakob Žmaic, Tony Tratnik, Geo. Fošner, Fr. Hlačun; skupno \$8.00, poslano na dr. št. 2 v Claridge, Pa.

Bratje dr. št. 71 iz Marianna, Pa., so pa darovali za štrajkarje \$2.85. Darovalci sledeči: Anton Jurca, 35c; po 25c: Fr. Sedmnik, Jos. Milanič, Fr. Mišjak, J. Sever, Fr. Beniger, Jak. Kokalj, Fr. Primožič, Geo. Anžur in J. Srebernak. Denar se je poslal dr. št. 7 v Arona, Pa.

Še enkrat: srčna hvala:

Za odbor: M. Brunet, skupni tajnik.

Prehlajenja se lahko iznebijo in bolečine v vratu ter v prsih minejo takoj, če se napravi par močnih drgnjenj s "Pain Expeller", kakor je popisano v knjižici, v kateri je zavita steklenica. Sredstvo se lahko kupi v Ameriki v sleherni lekarni za 25 centov steklenica, treba pa je paziti na to, da je varstvena znamka s sidrom na kartonu in na steklenici.

SVOJ K SVOJIM!

Važno za vsacega rojaka!

Kadar pošiljate

denarje v staro domovino

ali kadar nameravate potovati v staro domovino, ali vzeti sorodnike, ali prijatelje iz stare domovine v to deželo, obrnite se za

parobrodni in železniški listek

s popolnim zaupanjem na

FRANK SAKSER CO.,

82 Cortlandt Street, New York City,

ali na podružnico

6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

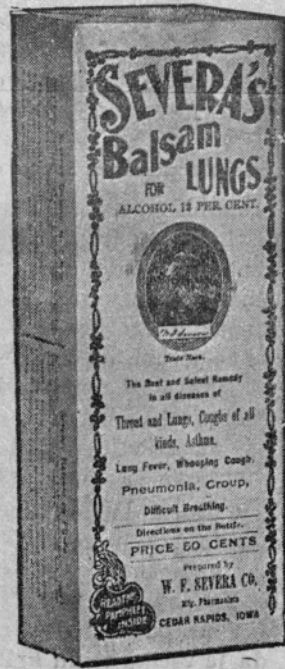
Tisoče in tisoče rojakov in rojakinj se je že obrnilo v teh zadevah na to tvrdko, a nikdo ni zgubil centa, in vsakdo je bil uljudno in pošteno postrežen.

Kdor Vam drugače svetuje ni Vaš prijatelj in neče Vam dobro.

SVOJ K SVOJIM!

"Ko me vsa zdravila, katera sem poskušal, niso mogla ozdraviti hudega kašlja in prehlada, sem kupil Severov Balzam za Pljuča in Tablete zoper Prehlad in Hripa — kmalu sem bil popolnoma ozdravljen. Brez dvoma je vaš balzam najboljšo zdravilo za pljuča in grlo, kar sem jih kdaj rabil. To smete natisniti, da bodo vedeli drugi bolniki, kje iskati pomoči."

Gorenji odstavek je povzet iz pisma, katero je poslal g. George Grega, Hazelton, Pa. tvrdki W. F. Severa Co., ki izdeluje zanesljivi

Severov Balzam za pljuča.

Dvoje velikosti: 25c in 50c.

Že trideset let je nepresegljiv po izbornosti kot zdravilo čez vsa zdravila za trdovratne, dolgotrajne kašlje, prehlade, vnetje sapnika, naduho, težavno dihanje, izgubo glasu, vnetico grla, sloski kašelj, nahod in vnetje pljuč, hripavost, in slična obolenja sapnih prehodov.

Pazite, da ne vzamete kacic drugih pripravkov, ki se dostikrat ponujajo na mesto pristnih Severovih Zdravil samo za to, ker donajajo druga manjvredna zdravila prodajalcu več dobička.

NA PRODAJ V LEKARNAH.

Še lahko dobite Severov Almanah in Kažipot do zdravja za leto 1911. Vprašajte svojega lekarnika ali pišite nam.

Zdravniški svet zastoj.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

ODVETNIK PATENTI
GARL STROVER
(Sobe šte 1009)
140 WASHINGTON ST. CHICAGO, ILL.
TEL. 3989 MAIN

Dobra Unijska Gostilna, kjer se
mreži in gorak prigrizki. Pod vodstvom
Jos. S. Stastny

2005 Blue Island Ave.
delik Dvorana za društvene in unijske seje, in
Vruga dvorana za koncerte, žentive in zabave.

SALOON
z lepo arejenim keglščem in sve-
že Schoenhofen pivo priporoča
ANTON MLADIČ,
937 Blue Island Ave. Chicago Ill.

Kadar

potrebujete obleke ali obuče, za se ali vaše dečke tedaj pridite k nam. Največja zaloga moške obleke, srajc klobukov in spodnega perila na zapadni strani.

Cene zmerne. Unijsko blago.
Izdelujemo obleke po naročilu.

J. J. DVORAK & Co.

1853-55 Blue Island Ave.
Telefon Canal 1198.

Zadnji klic k Lurievi veliki požarni razprodaji

Velika razprodaja nam omogoči, da spraznimo popolnoma svojo veliko zalogo še ostalega blaga iz naše trgovine.

Vse cene predmetom so jako znižane in nekatero blago ni skoro nič od ognja poškodovano.

Perilne stvari. Batirane in vredne do 29c; malo poškodovane, sedaj jard

5³c

Satin. — Fin in dvakrat podložen, črn in druge barve, vreden do 35c, poškodovan, sedaj je jard

9c

Beli muslin. Fin muslin, malo poškodovan od dima in vode, sedaj jard samo

6c

Obšitki za obleke. V lepih okraških, najboljše kvalitete, prej se prodajale po 15c, sedaj jard

6³c

Lepe gardine. Zavese za okna; čiste in dobrega blaga; prej po \$1.50 par, sedaj

69c

Posteljne prevlečke. Cele dolžine, z lepim okraski, prej po \$1.00 komad, sedaj samo

59c

Namizni prtji. Cele dolžine, bele barve 2 jarda, do 2½; prej po \$1.50, sedaj samo

75c

Ročne torbice. Cela vrsta ženskih usnjenih ročnih torbic do 89c, sedaj komad samo

19c

Ženske rokavice. Cela vrsta ženskih in dekljskih rokavic; volnene in vseh barvah v vrednosti do 50c par, sedaj par

10c

Spodnje oblačila. Velika množina ženskih rujavih spodnjih srajc v vseh velikostih. Prej po 50c komad, sedaj

35c

ALBERT LURIE CO.
1816-1818-1820 BLUE ISLAND AVE.

Velika francoska revolucija 1789 do 1815.

Napoleonova vojska na pirenejskem polotoku.

Predznost Napoleonova je bila tolika, da je tujim vladarjem dajal ukaze, kakor podložnikom svojim. Že smo povedali, da je hotel vso Evropo zapreti angleški trgovini. Sporočil je torej tudi portugalski vladi, da mora kar takoj pretrgati vsako občevaranje z Angleško. Ravno portugalska pa se je najmanj mogla pokoriti temu samolastnemu povelju francoskega cesarja, zato ker je z raznimi pogodbami bila do dobrega navezana na Angleže, a ko bi zdaj nagloma pretrgala to staro zavezo, škodovala bi največ sama sebi. Princ Ivan, ki je takrat vladal namesto na umu bolne matere svoje, upiral se je torej odločno kontinentalnemu zaporu. Napoleon je nato dne 13. novembra 1807 razglasil, da je "kraljeva rodbina portugalska jenjala vladati", ob enem pa je generala Junota z vojsko poslal na Portugalsko. Da bi si odprl pot skozi Španjolsko, sporočil je tamošnjemu ministru, da si boste Francoska in Španjolska delili portugalski plen, in dobil je celo španjolskih vojščakov na pomoč. — Portugalska je bila preslaba, da bi se silnim sovražnikom v bran postavila; zato se je kraljeva rodbina z zakladi svojimi na angleških ladjah odpeljala prek morja v Brazilijo, narod pa se je hoté ali nehoté udal v trdo osodo. V Lisabonu so se sicer vzdignili zoper Francoze, ali zastoj; Junot je upor takoj zadušil z vojaško silo, pa vso Portugalsko uredil, kakor da bi bila francoska pokrajina, v kateri je bil on namestnik cesarja svojega. Napoleon ga je za plačilo imenoval vojvodo Abranteskega. Ne dá se tajiti, da je Junot uvedel marsikatero dobro napravo, ali narod ni hotel sprejemati darov od sovražnikov svojih, ki so ga povrh še odirali z velikimi davki. Obr-

nil se je na stare zaveznike svoje Angleže in brž ko je od njih dobil potrebne pomoči v novcih in vojščakah, vzdignil se je ter začel prav srečno in uspešno vojskovanje zoper francosko nasilje. Da bi Francozi Portugalsko delili s Španjolci, kakor so prej obetali, na to zdaj niso več mislili, pač pa se je v Napoleonu obudila želja, da bi kar vso Španjolsko spravil pod svojo oblast. Tudi Amerika španjolska bi potem bila njegova in mogel bi reči, da pod njegovim žezlom solnce nikdar ne zahaja. To mu je zdaj vedno rojilo po glavi in ni ga več imel miru, dokler ni segel po nevarni kroni španjolski, akopram so ga zvedeni svetovalci svarili, naj nikar ne razdraži ponosnega naroda španjolskega. Toda prevleka dotedanja sreča je Napoleona čisto omamila, in ni ti mislil ni, da bi mu kdaj moglo kaj izpodleteti. Res so razmere na Španjolskem bile takošne, da bi človek na prvi pogled sodil, podreti se mora vse skupaj, kakor hitro bi kaka večja sila treščila v to starodavno državo. Še bolj je razpor v kraljevi rodbini oslabiljeval državne moč ter predrznega in vladohlepnega cesarja francoskega vzpodbujal, da se ni dal odvrniti od nevarnega naklepa svojega.

Tedanji španjolski kralj Karol IV. je bil star in slab, in malo se je zmenil za vladarske stvari, katere je vse prepustil ženi svoji, Mariji Louisi Parmenski in njenemu ljubljencu ministru Godoiu. Don Manuel de Godoi je bil sin siromašnega plemenitnika iz Badajoz, a leta 1787 je prišel v kraljevo telesno stražo. Brez potrebne omike in brez zasluga se je ta malopridni človek znal prikupiti kralju in kraljici, ki sta ga obsipala z bogatimi darovi in visokimi častmi, dokler ga nista imenovala prvim ministrom ter mu poverila državno krmilo. Ko je leta 1795 sklenil mir s franco-

ske republiko, dali so mu častno ime "knez miru". Takošno povzdigovanje Godoi-a je razdražilo velikaše španjolske, najbolj pa je razkačilo kraljeviča Ferdinanda, ki se je bal, da mu ne bi kraljevi ljubljence naposled tudi prestola vzel. Med očetom in sinom je zavoljo tega nastalo veliko sovraštvo, a meseca oktobra 1807 je Karol IV. dejal kraljeviča Ferdinanda v zapor, baje zato, ker ga je hotel s prestola pahniti. To je obudilo splošno nevoljo v narodu, ki je dobro vedel, da je vsemu temu kriv "knez miru", in da je Ferdinand le njega hotel odpraviti z dvora. Kralj je sina svojega zopet izpustil, ali Napoleon je te homatije znal porabiti na svojo korist. — Najprej se je dobrikel mogočnemu Godoi-u in brez ovir so njegove vojske šle skozi Španjolsko na Portugalsko. Kmalu pa je na samo Španjolsko poslal kakih sto tisoč vojščakov, ki so brez ovir posedli najimenitnejše trdnjave. Tolikanj slavljeno "knez miru" si v tej zadregi ni vedel druge pomoči, nego da je z vso kraljevo rodbino hotel bežati v Ameriko. Španjolsko pa prepustil Napoleonu. Že se je kraljevi dvor v Aranjuezu pripravljaj na pot, ali v tem se je dne 17. marca 1808 v Madridu ljudstvo vzdignilo, vlomilo v palačo nevednega ministra, in ko ga je našlo v nekem kotu skritega, hotelo ga je pri tej priliki ubiti. Ali dobri kraljevič je sprosil življenje največjemu sovražniku svojem, rekoč, naj ga sodi pravica. Nato se je dne 19. marca Karol IV. odpovedal kraljevi kroni ter jo prepustil svojemu sinu Ferdinandu, katerega je ljudstvo z velikim navdušenjem pozdravljalo. Mnogi so se nadejali, da bo on državo preporodil in uredil, kakor zahteva novi čas; ali za to je Ferdinand bil preslab, akoravno ni bil brez darov. Kriva izreka je zaдушila v njem vse boljše kalli, in niti on ni znal Španjolske ubraniti Francozov. Ni se ustavil, ko je Murat s francosko vojsko dne 23. marca posedel Madrid, ampak

nadejal se je celo, da bo Napoleon njega priznal za pravega kralja španjolskega, a ne očeta Karola IV., ki je zdaj preklical svojo odpoved.

Premeteni Napoleon je sporočil mlademu kralju, da se ne more odločiti na nobeno stran, dokler se do dobrega ne prepriča, kdo ima prav, ali on, ali oče. Obljubil je, da bo v kratkem sam prišel na Španjolsko, a njegov poslanec je nagovarjal Ferdinanda, naj mu gre naproti. Med tem ko se je Murat začasno postavil vladarske oblasti ter jel Španjolsko uredovati po francoskem uzoru, ujel se je Ferdinand v nastavljene mu zanke ter se podal na pot. Prišedši v Burgos pregovoril ga je francoski poslanec, da je šel še do Vitorije. Tu pa se je vzdignilo razburjeno ljudstvo, razpreglo konje in kar ni dalo, da bi kralj šel dalje v nesrečo svojo. Pa bilo je vse zastoj; neizkušeni Ferdinand je bil čisto zaslepljen in ni si dal ničesar dopovedati od svojih ljudi, ampak slušal je sovražnike svoje ter šel čez mejo v francosko mesto Bayonne. Napoleon se je kar čudil, ko je čul o njegovem prihodu in še bolj se je prevzel; zahteval je kar naravnost, da se Ferdinand njemu na korist odreče kraljevi kroni španjolski. Takošno nesramno zahtevanje je zadelo Ferdinanda kakor strela z vedrega neba, in odločno se mu je uprl. Zdaj so morali priti v Bayonne tudi stari kralj in kraljica ter knez miru, katerega je Murat izpustil iz ječe. Vsi trije so bili presrečni, da so se zopet videli, a Napoleon jih je kar očaral z ljubeznivostjo svojo. Ferdinand je še zmiraj bil trdovraten in ni se hotel odreči kraljevim svojim pravicam; zato pa je stari kralj privolil v vse, kar koli je Napoleon hotel. Rekel je, da se je le prisiljen odpovedal prestolu svojemu; zdaj pa da se svoboden odreka vsem pravicam do evropske in ameriške Španjolske ter ju dobrovoljno prepušča francoskemu cesarju. Oče in mati sta silila v sina svojega, naj se tudi on odreče, pa za stonj. V tem se Napoleon zadere ná-nj: "Princ, ali se odrecite, ali pa Vas dam ustreliti!" Nesrečni Ferdinand se je zdaj hotel ali nehoté moral udati. Kot ujetnik je živel odslej v francoskem mestu Valency-ju o Napoleonovi miloščini in ni se menil za to, kar se je dalje godilo v zapuščeni domovini njegovi. Stari kralj in kraljica sta se pozneje z ljubljencem svojim Godoi-jem podala v Rim med tem ko je Napoleon na prazni španjolski prestol posadil brata svojega Josipa, dotedanjega kralja neapoljskega, svaka svojega Murata pa poslal za kralja v Neapolj.

Dalje prihodnjí.

Naznanilo.

Spodaj podpisani tem potom naznanjam vsem članom dr. št. 55 spadajoče k S. S. P. Z. v Broughton, Pa., da sem prevzel tajništvo, ker je prejšnji tajnik odpotoval. Prosim torej, vsa pisma nasloviti na moj naslov. Opozarjam zajedno vse člane, da redno plačujejo svojo mesečnino, da zamorem tako vse knjige v redu držati. Potrudite se tudi Vsi, da pridobite novih članov, da bo kaj napredka pokazati ob koncem leta 1911.

Z bratskim pozdravom,
Jernej Janše, taj.
Box 185 Broughton, Pa.

Po navodilu slovenske angleške slovniče, tolmača in angl. slov. slovarja se lahko vsaki priprosti človek angleščine, kakor jo v navadnem življenju rabi, priučiti, kar je v tej deželi nujno potrebno, ako hoče imeti kak boljši posel in neodvisno živeti. Knjiga v platno vezana stane samo \$1.00 in je dobiti pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y.

KJE se nahaja moj prijatelj Ivan Peskar? Star 26—27 let. Doma iz vasi Lesa; v Ameriki je že 5 let. Pred dvema letoma sva bila skupno v Clevelandu, O. in pred 1 letom je bil v Joliet, Ill. Kedor izmed rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj mi ga naznani, ali naj se pa sam javi na Louis Zaletel, Box 601, De Pue, Bureau Co., Ill. (2-10-11.)

AKO ŠE NISTE, POŠLJITE NAROČNINO.

JOHN NEMETH

Inkorporiran pod zakoni v državi New York.

KAPITAL: 25.000.00.

Denar se pošilja v staro domovino brzojavnim potom. — Prodaja vožne listne in notarijat.

BRATJE SLOVENC! POZOR!!!

Vsaki dan pošiljate svoje težko prislužene denarje v staro domovino. Ta denar pošiljate skozi razne "bankarje", kateri se nad zaupanjem denarju večkrat izpozabijo. Vi pošiljate svoj denar po ljudeh, katerih ne poznate in kateri nimajo tudi po zakonih urejene bančne posle temveč se žive le od nevednosti drugih ljudi.

Takozvani bankarji se spuščajo v razne nevarne spekulacije, kupujejo zemljo in tvegajo Vaš denar in če se jim ne posreči zapuste svoj posel in ljudje pridejoob svoj denar.

Bratje! Šola uči! Skušen je že bilo mnogo in v našem interesu je, da vas svarimo, da ne poslušate samohvale takih ljudi. Naša firma nikoli ne spekulira z ljudskim denarjem; mi pošiljamo denar takoj, tudi telegrafičnem potom, na pristojno mesto in vaš denar je v desetih dneh doma.

Bratje Slovenci! Pozor pred ljudmi, katerih ne poznate in ne dopustite več, da se vaš denar tvega v spekulacije. Pošiljajte svoj denar po ljudeh, ki so v zvezi z domačimi denarnimi zavodi in kjer se denar hitro in brez vseh sitnosti izplača.

Pošiljajte denar le skozi trdke, o katerih vsakdo ve, da so poštene. Kadar hočete poslati denarje v kraj, ali kupiti vožnji listek in kadar potrebujete zakonskega sveta, obrnite se na firmo John Nemeth.

Ta firma obstoja že 30 let v Ameriki in vsi Slovani se obračajo zaupno do nje.

Pišite po cenik na naslov

John Nemeth,
457 Washington Street,
New York, N. Y.

John Nemeth, predsednik.
Bivši c. kr. konzul. agent.

V času dela in jela, spomni se na ne-delo in ne-jelo.

Zemlja za kmetije, in kmetije

MISSOURI!

MISSOURI!

Najboljša zemlja za kmetije, ravnina brez vsake vode, gozd ali deloma posekano, aker od 18—22 dolarjev. Obdelane kmetije, ravnina 25—50 dol. aker. Valovita ravnina, gozd 12—17 dol. aker. Kmetije 16—30 dolarjev aker.

Vsakdo, ki ima veselje do kmetijstva, naj kupi kos zemlje! Zemlja po vsej Ameriki bo postala v cenah enaka v Evropi in to prej kakor se ljudem sanja. Jaz ne ponujam zemlje z lažmi, trpentinovega olja iz korenin, nabiranja različnih rož in vseh nemogočih laži, temveč kupi, ako več ne moreš, vsaj 40 akrov zemlje in na nji preživel boš vedno sebe in svoje na pošten način. Ni države v Ameriki, katera bi se mogla meriti z Missouri v splošnem kmetijstvu.

F. GRAM REALITY Co. Naylor, Mo.

Pridite in si oglejte

**Naše, nove vrstve
zimске fine moške
obleke in suknje**

Največja izbira v Chicagi po
ceni od

\$7.50 do \$25.00

Škoke in suknje za dečke

\$2.00 do \$10.00

**THE
ATLAS
CLOTHING CO.**

**Vogal Blue Island Avenue
in 18. cesti.**

Jelinek & Mayer, lastnika.

HRANITE!

Kar prihranite, naložite v zanesljivo banko. V največji zadregi vam vsak prihranek pride prav!

Uložite svoj denar v

INDUSTRIAL SAVINGS BANK

2007 BLUE ISLAND AVENUE.

Odprta v soboto od 6 do 8 ure zvečer.

VSTANOVLJENA 1890.

**Vsak slovenski delavec naj
čita "GLAS SVOBODE"**